

Upravništvo Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Iskrajna redakcija Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22 do 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izdati: časopis za opise iz Italije in inozemstva
P. I. S. A., MILANO

Računi: za javno pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Service Conti. Cor. Post. No 11-3118

JUTRO

Ishaja vsak dan samo ponedeljka
Naročnina: zmes mesečno Lir 18.-,
za inozemstvo vključno s ponedeljskim ju-
trem Lir 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucnijska ulica št. 5. - Telefon
31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Die grosse Abwehrrschlacht im Osten

Bolschewistische Angriffe westlich Smolensk abermals blutig abgewiesen - Heftige Kämpfe an der süditalienischen Front - Terrorangriff auf Leipzig - 28 Feindbomber abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 4. Dez. (DNB.) Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Südabschnitt der Ostfront kam es nur südwestlich Kremenetschug und bei Tscherkassy zu grösseren Kampfhandlungen. Alle feindlichen Angriffe wurden bis auf geringe örtliche Einbrüche abgewiesen. An einer Stelle sind Kämpfe mit einer durchgebrochenen feindlichen Abteilung im Gange.

Zwischen Pripjet und Beresina drängen die Sowjets verschiedentlich in unsere Stellungen ein, wurden jedoch im sofortigen Gegenangriff wieder geworfen.

Westlich Kischew sind heftige Kämpfe mit stärkeren, von Panzern unterstützten feindlichen Verbänden im Gange.

Im Kampfraum westlich Smolensk unternahmen die Sowjets am vierten Tage der grossen Abwehrrschlacht bei dichtem Schneetreiben erneute heftige Angriffe, die sie trotz steigender Verluste bis zum Einbruch der Dunkelheit immer wiederholten. Alle Angriffe wurden blutig abgewiesen, eine nördlich der Rollbahn eingebrochene feindliche Abteilung vernichtet.

Westlich Nowel brachten die eigenen Angriffe örtlichen Geländegewinn. Starke

feindliche Gegenangriffe scheiterten. Dabei wurden 24 Sowjetpanzer vernichtet und vier weitere bewegungsunfähig geschossen.

Im westlichen Abschnitt der süditalienischen Front sind an zahlreichen Stellen heftige Kämpfe im Gange. Deutsche Eingreif-Reserven bereitigten einige Einbrüche und brachten dabei Gefangene ein. Am äussersten linken Flügel unserer Front wurden die starken Angriffe der achten englischen Armee in einem Stützungsabschnitt aufgefangen, der einige Kilometer weiter rückwärts liegt.

Britische Bomberverbände unternahmen in den frühen Morgenstunden des heutigen Tages einen Terrorangriff auf Leipzig. Im Stadtgebiet wurden Wohnviertel, öffentliche Gebäude, Kunst- und Kulturstätten schwer getroffen. Andere feindliche Flugzeuge überflogen die Reichshauptstadt, ohne Schaden anzurichten. Bisher wurde der Abschuss von 28 feindlichen Bombern festgestellt.

Fernkampfbatterien erwiderten gestern das Feuer englischer Batterien über den Kanal und beschossen mit guter Wirkung wichtige Ziele in Dover, Deal und Folkestone.

Velika obrambna bitka na vzhodu

Boljševiški napadi zapadno od Smolenska ponovno krvavo odbiti - Srditi napadi na južnoitalijanskem bojišču - Terorističen napad na Leipzig - 28 sovražnih bombnikov sestreljenih

Führerjev glavni stan, 4. dec. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Na južnem odseku vzhodnega bojišča je prišlo samo južnozapadno od Kremenčuga in pri Čerkasih do večjih vojnih operacij. Vsi sovražnikovi napadi so bili razen malenkostnih krajevnih vdorov odbiti. Na enem kraju so bili s prodornimi sovražnikovim oddelkom še v teku.

Med Pripjetom in Bereznjo so vdori Sovjeti po raznih poteh v naše položaje, bili pa so s takojšnjim protinapadom vrženi nazaj.

Zapadno od Kričeva so v teku srditi boji s močnejšimi sovražnikovimi skupinami, ki jih podpirajo oklopniki.

Na bojnem prostoru zapadno od Smolenska so podvelji Sovjeti četrty dan velike obrambne bitke ob gostem snežnem metanju ponovno močne napade, ki so jih nazvali naraščajočim izgubam vedno znova ponavljaj do nastopa teme. Vsi napadi so bili krvavo zavrnjeni, neki severno od avtomobilske ceste vdori sovražnikov oddelkov pa uničen.

Zapadno od Nevela so prinesli lastni napadi krajeno pridobitev ozemlja. Močni

sovražnikovi protinapadi so se izjalovili. Pri tem je bilo uničenih 24 sovjetskih oklopnikov, štirje nadaljnji pa zadeti ter so obležali negibni.

Na zapadnem odseku južnoitalijanskega bojišča so na številnih krajih v teku srditi boji. Nemške vsakočne rezerve so očistile nekaj vdorov in privedle pri tem ujetnike. Na skrajnem levem krilu našega bojišča so bili močni napadi osme angleške armade prepreženi na nekem položajnem odseku, ki leži nekaj kilometrov dalje zadaj.

Angleške skupine bombnikov so podvezle v zgodnjih jutranjih urah današnjega dne terorističen napad na Leipzig. Na mestnem ozemlju so bile stanovanjske četrti, javna poslopja ter umetnostno in kulturne zgradbe hudo zadete. Druga sovražna letala so preletela državno glavno mesto, ne da bi povzročila škodo. Dostoj je bila ugotovljena sestrelitev 28 sovražnih bombnikov.

Daljnostrelna baterija se odgovorila večeraj na ogenj angleških baterij čez kanal ter obstreljevale z dobrim uspehom važne cilje v Dovru, Dealu in Folkestonu.

Hudi boji na mostišču Nikopol

Popoln obrambni uspeh naših vejakov navzlic dežju in blatu

Berlin, 1. dec. DNB. Ze tedne z nezmanjšano srditostjo trajajoči težki obrambni boji na Nikopoljskem mostišču pomenijo za Sovjete hudo izgubo krvi. Visoke izgube so prisilile sovražnika, ki je hotel na vsak način prodreti v naše bojišče, doprajati stalno nove večinoma komaj pripravljene sile, ki jih je potem žrtvovano brezobzirno kot topovsko hrano Celu, ko so deževni dnevi spremenili pot in jarke v blato, so boljševiki napredovali dan za dnem naše črte. Tudi pri težjih prilikah so se naši vojaki borili uspešno ter prizadeli boljševikom vedno nove hude izgube.

Sovjeti so izgubili od začetka ofenzive samo na področju mostišča 452 oklopnikov, 131 protiooklopnih in drugih topov, mrtvecev, ki pokrivajo bojišče, štejejo na tisoče. Posebno pogubno so se razvijali

napadi 28. novembra. Z množičnimi pehotnimi silami in 60 oklopniki je poskušal sovražnik prodreti ob avtomobilski cesti in vdreti v nemške črte.

V združenem ognju našega orožja je bilo 15 prodornih sovjetskih oklopnikov uničenih. Drug val oklopnikov, ki je kmalu nato sledil, je hotel s sledečo pehoto podohtiti glavno bojno črto in jo zamajati. Napadi so se vodili z veliko srditostjo, bili pa o na celotnem odseku odbiti, pri čemur je sovražnik izgubil 30 težkih bojnih voz. Štiri so jih uničili württenberško-bavarski tenadrijci v bojih iz bližine. Skupno je bilo ta dan na nikopoljskem mostišču uničenih 52 težkih sovjetskih oklopnikov, izmed katerih jih je bilo uničenih več že v pripravljenih položajih od naših bojnih in rmogljivih letal.

53 angleških bombnikov sestreljenih med terorističnim napadom na Berlin

Izredno učinkovita protiletalska obramba je postavila mejo divjanju sovražnih letalskih piratov

Berlin, 4. dec. DNB. Novi teroristični napad, ki so ga izvršili v noči na 3. decembar na nemško prestolnico, je sprožil, kakor je vojno poročilo z dne 3. decembra že objavilo, bliskovito obrambo nemških sil za zračno obrambo. Ko so sovražna letala priletela malo pred 20. uro nad mesto, so jih sprejele v svoj ogenj baterije zračne obrambe vseh kalibrov ter so jih napadli nočni lovci z največjo srditostjo.

Posebno v prostoru nad nemškim glavnim mestom je sprejela angleške bombnike, ki so jih že pri doletu stalno napadali, obramba izredne silovitosti. Neprestano so streljali topovi za zračno obrambo, baje nočnih lovcev pa so jih napadle z brezobzirnim nastopom. Skoro v vsaki minuti je bilo mogoče opaziti sestrelitev kakega bombnika. Bližnja in dalnja okolica Berlina sta posejani z razbitimi in sežganimi ostanki sestreljenih sovražnih letal. Pri povratku so prepele skupine bombnikov zaradi stalnih napadov naših zračnih obrambnih sil ponovne izgube.

Po do sedaj prispelih poročilih znašajo angleške izgube v tej noči najmanj 53, po večini štirimotornih bombnikov z okoli 350 mož posadeke. Z veliko verjetnostjo pa je treba smatrati za izgubljeno še nadaljnje število angleških letal kajti številni bombniki so bili hudo poškodovani ter so morali poskusiti prislino pritiati na Severnem morju ali pa so se zdrobili ob priliki pristanka v Angliji. Državna prestolnica je morala v tej noči pretrpeti novo škodo in sprejeti nove osebne žrtve zaradi angleških terorističnih bombnikov, toda nemška zračna obramba je s svojim odločnim nastopom pripomogla, da je bila postavljena divjanju sovražnih zračnih piratov meja.

Dar Rumunije Berliččanom

Bukarešta, 4. dec. DNB. Rumunska vlada je dala za Berlince, ki so pretrpeli škodo zaradi bombardiranja, na razpolago en vagon cigare.

Sprememba ur zatemnitve

Od dne 6. decembra t. l. dalje je čas zatemnitve od 17. do 6.30 ure

Hud nemški letalski napad na Bari

Berlin, 4. dec. DNB. Skupine težkih nemških bojnih letal so izvršile, kakor poroča vojno poročilo z dne 3. decembra, v noči na petek velik napad na južnoitalijansko luko Bari ter v pristanišču zasidrane oskrbovalne ladje. To za oskrbo sovražnika važno oporišče ob jadranski obali je bilo za časa napada zelo zasedeno. Nemškim bojnim letalom se je posrečilo popolnoma presenetiti sovražnika. Močna topniška obramba jih ni mogla preprečiti. Nemška letala so predrla zaporni pas ter potopila z zadetki v pojno dve tovorni ladji srednje tonaže. Dve nadaljnji s strelivom ali petrolejem naloženi ladji sta eksplodirali z daleč vidno eksplozijo. Večje število ladij je bilo zaradi zadetkov poškodovanih. Eksplozije bomb na pomolih in pristaniških napravah so povzročila velika razdejanja ter je nastalo več požarov. Računati je treba z uničenjem velikih množin materiala za oskrbo in orožja. S tega zelo uspešnega poleta se samo dve nemški letali nista vrnila.

Nad južno Italijo sestreljenih še 16 angloameriških letal

Berlin, 4. dec. DNB. Z južnoitalijanskega bojišča poročajo nemške sile za zračno obrambo o sestrelitvi najmanj 16 angloameriških letal dne 2. decembra. Med uničenimi letali je več dvo- in štirimotornih bombnikov. Te sestrelitve so bile dosežene pri obrambi proti sovražnim zračnim napadom v bližini bojišča kakor tudi v ozadju z napadi nemških lovskih letal ter topništva.

Castellosso bombardiran

Berlin, 4. dec. DNB. V večerajšnjih poznih večernih urah so težka nemška bojna letala naperila svoje napade proti vojnim napravam mesta in luke Castellrosso, najvzhodnejšega dodekaneškega otoka tik ob turški meji. Ker so med vsem napadom letala metala svetilne bombe, so bila vidnost dobera ter so nemški letalci lahko točno ugotovili cilje. Zadetki v polno so povzročili v mestu in v lukvi več požarov. Nadaljnaj razdejanja na tem od nemških letalstva napadenega oporišča so bila posledica tega hudega napada. Vsa nemška letala so se vrnila.

Angleži zopet enkrat "globoko obžalujejo"

Stockholm, 4. dec. DNB. Angleška vlada je odgovorila na švedski protest ob priliki bombardiranja švedskega vseučiliškega mesta Lund zvečer 18. novembra pod vtišom jasne dokazne materiala, ki dokazuje krivdo angleških zračnih gangsterjev, z izredno zavito izjavo.

V odgovoru, ki je bil izročen švedskemu poslanstvu v Londonu, angleška vlada med drugim pravi, da je izvedena preiskava dognala, da ni nobeno angleških letal, ki so se omenjene noči vrnila z napada na Nemčijo, krivo zaradi metanja bomb. Ni pa izključena možnost, da je kako letalo, ki se ni vrnilo s poleta, odgovorno za dogodek. Ker so bombe po švedskih podatkih bile angleškega izvora, je angleška vlada pripravljena poravnati nastalo škodo, ki jo globoko obžaluje.

Obžalovanje v Londonu se verjetno nanaša samo na dejstvo, da angleški zračni gangsterji v tem primeru niso bili v stanju s pobožnim zavijanjem oči in predrznim čelom enostavno utajiti svojega sramotnega dejanja.

Führerjeva čestitka generalu Francu

Führerjev glavni stan, 4. dec. DNB. Führer je poslal španskemu državnemu vodji generalisimu Francu k njegovemu rojstnemu dnevu 4. decembra brzojavko, s katero v prirčnih besedah izraža svoje čestitke.

Beneševa naloga

Zeneva, 4. dec. DNB. Od Beneša večkrat izrečena namera, da v primeru predpostavljene zvezniške zmage ustvari iz obnovljene češkoslovaške most za Sovjetsko zvezo v Evropo, se izraža v njegovi pripravljenosti, da nastopi kot posredovalec med Sovjeti in evropskimi obrobami državami v smislu pridobitve letah za Moskvo. Na osnovi nekega washingtonskega poročila Associated Pressa naj bi Beneš bil že začel izvrševati to svoje vlogo napram poljskim emigrantom. Medtem ko se poljska emigrantska vlada nazivlje vsenu pristiku še vedno brani proti politični koncepciji odstopa poljskega ozemlja Sovjetom, naj bi Beneš sedaj poskušal nagovoriti poljske emigrante, da sklenejo pakt z Moskvo, kar bi pomenilo vključitev domovne vojske Poljske v sovjetski sistem. Poljska naj se po Beneševi zamisli razvije skupno s češkoslovaško v steber moskovskega obrambnega sistema.

Demucijacije v francoski Afriki

Zeneva, 4. dec. DNB. V okviru splošne preganjalne bemosti v tako zvani francoski Afriki je nastal sedaj celo javen spor med dvema znanima časopisoma. Novocustanovljena »Alger-Republic« je denuncirala stari vodeči list »L'Echo d'Alger« ter priporočila glavne sodruidke posebnih pozornosti komisiji za čiščenje. »L'Echo d'Alger« je v dolgi polemiki zavrnil očitke ter dvignil hude obtožbe proti konkurenčnemu listu. Zmerjanje med obema časopisoma še vedno traja na veselo javnosti ter je podan sum, da ta lokalna polemika ni samo znak preganjalne besnosti, ki jo gojijo številne denunciantne organizacije, temveč tudi poslovni maneuver, da bi afriška javnost imela vsaj razlog za redno kupovanje teh časopisov.

Zaključek slepilne konference

Obdani z bodočo žico in minskimi polji so se sestali nekje v Iranu Stalin, Churchill in Roosevelt - Težave pri sestavi komunistične

Lizbona, 3. dec. DNB. Kakor se izve iz krogov Reuterjeve podružnice v Lizboni, se je danes zaključila v ruski okupacijski coni Irana konferenca med Stalinom, Churchillom in Rooseveltom. Konferenca, ki je bila ob ogromnih varnostnih pripravah za bodočo žico in minskimi polji, se je začela 28. novembra. Zaključni komuni-

ke se še sestavlja. Kakor ravnokar javljajo, bo njegova osrednja točka poziv na nemški narod in njegove zaveznike, da se ločijo od svojih vlad in se prepuste samovolji Stalina, Roosevelta in Churchilla. Težkoče pri sestavljanju komunikeja so se pojavile zaradi križajočih se interesov udeležencev konference.

Brezpoldno govorčenje vojnih hujskačev

Na konferenci v Iranu se je znova pokazala popolna podrejenost Anglije in Amerike Sovjetom

Berlin, 3. dec. DNB. Zdi se prilično gotovo, da je konferenca med Stalinom, Rooseveltom in Churchillom zaključena in da se udeleženci že nahajajo na povratku. O kraju zasedanja kroži več verzij. Imenujejo se Teheran kot tudi Tebris. Na vsak način pa je gotovo, da so se državniiki sestali, če že ne na ruski zemlji, pa vsaj v kraju v sovjetski okupacijski coni v Iranu.

Ze to dejstvo samo je simbolično za politični značaj konference. Prerok Stalin tudi sedaj ni prišel h gor in tako je morala gora Roosevelt-Churchill nastopiti dolgo potovanje k preroku. Bolj značilno se odvisnost obeke anglosaških sil do njihovega boljševiškega zaveznika ne bi mogla pokazati.

Tudi je gotovo, da se konference s Stalinom maršal Čankajšek ni udeležil. Po neki Reuterjevi vesti se je ta podal iz Kaira naravnost v Čungking. Torej ni bila to konferenca štirih, kakor se je prvotno javilo, ampak sta bili samo dve konferenci treh. Pri prvi je manjkala Stalin, pri drugi pa Čankajšek. To dejstvo razodeva pomembno slabost v zavezništvu in strategiji tako zvanih zaveznikov. Zaradi stalne šibkosti Sovjetske unije ni ta vojna zanjo, kakor tudi za sile osvine nedeljiva celota. Razpada v evropsko vojno in v vzhodnoazijsko vojno. Tako zvani zavezniki ne korakajo ločeno, da bi udarjali združeno, marveč oni korajo ločeno in morajo ločeno udarjati.

Komunikeja o sestanku v severozakodni Perziji ali v južni Rusiji do te ure še ni. Oba informacijska ministra Zedinjenih držav in Velike Britanije, Elner Davis in Brandon Bracker, se med seboj pripravata, kako to, da je sestanek njihovih vladnih šefov s Stalinom in Čankajškom sploh bil objavljen. Drug očita drugemu, da je bil lindiškreten. Med tem pa dvigata britanski in ameriški tisk hude obtožbe proti cenzuri, ker je ta zabranila, da bi objavili vesti, ki so jih v južni Ameriki kakor tudi v Nemčiji znane že pred tednom.

Ravno tako ni težko ugati vsebine komunikeja. Kakor so njihovi predhodniki na konferenci v Moskvi izdelali neko formulo, ki je skušala vzbuditi vtis, da vlada med zavezniki popolno soglasje v vseh problemih vodstva vojne in povojnega oblikovanja, bodo skušali tudi Stalin, Roosevelt in Churchill izdelati podobno formulo. Smisel takega komunikeja pa je samo, da slika uspehe, čeprav za njim stojijo neuspehi. Niheč izmed treh, zbranih v Tebehu ali Teheranu, si ne more privoščiti, da bi se vrnil nazaj z žalostno vestjo, da s svojim stališčem pri zavezniških ni prodrl. Za to je položaj v vseh teh delelah pretesen. Ta del komunikeja torej ne zasluži, da bi si z njim belili glavo.

Ravno tako se more smatrati za gotovo, da so Stalin, Roosevelt in Churchill iskali sredstva, da bi olajšali svoje napore za končanje vojne v njih ugodnem smislu. Iskali so sredstva, da bi se pot preko bojišč skrajšala. Na bojiščih se Angleži ne počutijo nikdar doma in Američani jim samo obotavljaje slede. Pa tudi za Sovjete predstavljajo samo komaj še znosne žrtve. Gotovi znaki dajo misliti, da bo to sredstvo manifest na narode Nemčije, Japonske in njihovih zaveznikov. V tej objavi se bodo Stalin, Roosevelt in Churchill verjetno predstavili svojim nasprotnikom kot »božički«, ki samo čakajo, da bi obdarovali otročičke, če bodo ti le uvideli svojo »zmoto«. In ta zmota leži v tem, da otročički verjamejo svojim staršem več kot »božičku«. Politično bi se to reklo, da bodo pozvali narode Nemčije, Japonske in njihovih zaveznikov, da odzavejajo svojim vladam zaupanje in ga poklonijo gospodu

Stalinu, Rooseveltu in Churchillu. Na koncu tega minifista pa bo grožnja s šibo za primer, če bi naslovljeni narodi ne sprejeli tega nasveta.

Sle se komunikejem iz Kaira je bil japonski narod poučen, kakšna bodočnost ga čaka po namenih njegovih sovražnikov. Časopis »New York Times« omenja zelo pravilno, da dogodek v Kairu ne pomenja nič manj kot da bo Japonska vržena nazaj na položaj, v katerem se je nahajala, predno je ameriški admiral Perry l. 1853. odprl japonska pristanišča. O usodi, ki čaka nemški narod, se ne izplača niti govoriti. Vodilni državnik Zedinjenih držav in Velike Britanije so že večkrat izjavili, s kakšnimi sredstvi je treba razgnati nemški narod in razbiti Nemčijo.

Temeljna znota

Stockholm, 3. dec. DNB. Po neki Culusovi vesti v »Aften Bladet« izjavljajo sedaj že celo angleški komentatorji, da je s komunikejem o sestanku v Kairu napravljena temeljna napaka. Napaka obstoja v tem, da se je izjavilo, da nameravajo potisniti Japonsce nazaj na nameravane otoke. To pa bo Japonsce še bolj ojeleknilo za še hušji življenjski boj. Istočasno pogrešajo nekega pozitivnega programa za vzhodno-azijske države.

Prvotno navdušenje v Kairu vedno bolj kopni

Stockholm, 4. dec. DNB. Zastopnik ameriške radijske družbe »National Broadcasting Corporation« v Kairu že naliva vočo v vino navdušenja o nečrth, izdelanih v Kairu. Tako pravi v svojem poročilu iz Kaira, da navzile važnosti izdelave dalekosežnih vojnih ciljev za Pacifik in »osvoboditve« Vzhodne Azije izpod jarma Japonske vendar ni mogoče prezreti na drugi strani velikih vojaških ovir, ki stoje za zaveznicom na njihovi unaški poti, ki so jo določili Čankajšek, Roosevelt in Churchill. Dopolnili pravi nekam trnčeno: »Predno sploh lahko začnemo veliko ofenzivo proti Japonski, stojimo še pred mlo, toda zelo drago vojno v džungli, da tako osvochodimo vsaj burmansko cestov. Končno da zastopnik omenjene radijske družbe vedeti, da ni bil dosežen v Kairu med Angleži, Ameriko in Čankajškom v vseh točkah zadovoljiv sporazum. Iz več znakov se da sklepati, da predvsem Čungking ni zadovoljen.

Opeharjeni Francozi

Stockholm, 4. dec. DNB. V Alžirju so, kakor uradno izjavljajo, zelo nezadovoljni, ker degaullistični odbor ni bil povabljen na sestanek v Kairo, kjer so razpravljali tudi o vprašanjih Srednjega vzhoda, predvsem o bodoci ureditvi Libanona in Sirije. Še bolj ogorčeni pa so degaullistični krogi, ker de Gaulle ni bil obveščen o sklepih konference in ga tudi niso vprašali za njegovo mnenje.

Medtem objavljeni govor južnoafriškega predsednika vlade Smutsa je to ogorčenje samo še povečal. V Alžirju se počutijo kot bi jih kdo udaril z bičem, pravi neko nevtralnno poročilo. Smuts očita goj cinizem, ker je med drugim dejal, da je Francija za dogleden čas izgubila položaj vesile. Očividno se začnejo degaullisti šele sedaj zavedati, kako majhno in brezpomembno vlogo so dobili v veliki igri zaveznikov.

Zagreb, 4. dec. DNB. V četrtak je bila v Zagrebu seja vlade. Na seji, ki je trajala štiri in pol ure, so razpravljali v prvi vrsti o pre-

Samo pohlep po oblasti je gnal USA v vojno

Japonski veleposlanik Kurusu žigosa ameriška zavijanja in potvorbe glede vprašanja vzrokov vojne

Tokio, 4. dec. (Vzhodnoazijska služba DNB). Prejšnji japonski posebni poslanik v Zedinjenih državah, veleposlanik Saburo Kurusu, je izkoristil priliko druge obletnice začetka vojne v Veliki Vzhodni Aziji, da očrtna zavijanja, izgovore in potvorbe, ki jih vsebujejo zadnje objave ameriškega državnega urada o vzrokih sedanje vojne.

Kurusu se je spstil v podrobnosti glede zadnjih ameriško-japonskih pogajanj, katerih posamezne faze se z ameriške strani predstavljajo popolnoma zavito. Zado- stuje, je dejal Kurusu, če povemo, da je sovražnik prisiljen začeti se k takemu zavajanju cel v uradnih dokumentih, da tako še naprej slepi svoj narod in vpliva na slabo informirane nevtalce, samo zato, ker nima jasnih vojnih ciljev, ki bi jih lahko javno priznal. Zedinjene države in Anglija žive danes v strahu, da pristane japonska mornarica z izkoriscanjem vseh pomožnih virov širokih okrajin. Velike Vzhodne Azije nepremagljiva ter so zato zavele obupno protiofenzivo v Pacifiku z vodilnim geslom: »Ne dajte Japonski časa«.

Washingtonska vlada vodi Ameriko, je naglasil Kurusu, v vojno, ki se ne ozira na željo Indije po svobodi. Na ta način se odpoveduje Amerika svoji nacionalni zgodovini, kajti nekoč se je vendar sama borila za svojo neodvisnost proti angleškim zatiralcem. To da neba vpljoča nedolodnost odkriva bolj jasno kot vse druge prave vojne cilje Zedinjenih držav. Ne pravičnost, ne človeška čustva in ne ljubezen do svobode, temveč gol pohlep po oblasti ženejo Zedinjene države na pot zavojevanja.

Kurusu je naglasil na kraju: Dobro izdelana strategija in hunaški vojaški uspehi hrabrih cesarskih vojskih sil so rodili

od začetka vojne mnoge velike zmage. Te nam dajajo novo nečmajno hrabrost. Mi v domovini moramo nastop naših vojakov podpreti na ta način, da pokažemo nezrušljiv vojni duh in uporabimo vse energije zato, da zvišamo proizvodnjo letal in ostalega za vojno važnega materiala, dokler ne bo končna zmaga v naših rokah.

Tudi Kanado bi radi „požrli“

Zeneva, 4. dec. DNB. Prejšnji kanadski poslanik v Washingtonu Heridge je izjavil, kakor poroča »Daily Telegraph«, v nekem govoru v Ottavi, da misli, da bodo Kanado »požrli« Zedinjene države, če bodo nadaljevale svojo imperialistično politiko in če se bo Kanada še nadalje zadržala pasivno. V sedanjih prilikah je to samo vprašanje časa. Večini zastopnikov demokracije v Zedinjenih državah in tudi drugod ne služi sedanja vojna za zgraditev novega sveta, temveč za ohranitev starega. Če bodo Zedinjene države poizkusile prilaistiti si Kanado, potem pomeni to konec svobode v obeh državah.

Nov japonski uspeh na Kitajskem

Tokio, 4. dec. (Vzhodnoazijska služba DNB-ja). Cesarski glavni stan sporoča, da so enote japonske armade, ki izvaja od 2. novembra ofenzivne operacije proti čungkingški armadi v šteti vojni coni, zadale sovražniku uničujoč udarec jutro 3. decembra popolnoma zasedle utrjeno mesto Cangen. Sovražnikove izgube znašajo do 1. decembra 18.597 mrtvih in 3361 ujetih. Japonske izgube znašajo 556 mrtvih.

BODITE USMILJENI IN USMILJENJE BOSTE DOSEGLI!

Gospodarstveniki in akcija za Zimsko pomoč

„Ne gre za to, koliko kdo da, temveč za to, koliko bi kdo mogel dati.“

V petek zvečer je govoril po radiu o akciji za Zimsko pomoč tajnik Zveze delodajalcev g. Drago Potočnik. Izvajal je med drugim:

Zivimo v izrednih razmerah in časih. Petat teh časov nosijo razmere v našem gospodarstvu in socialnem življenju bolj kot marsikje drugje, če vzamemo seveda kraje, preko katerih je neposredno šla vojna vira. Posebno je prizadeto naše podeželje, katerega čemovi so izpropani in požgani. Tudi Ljubljani ni bilo prizanešeno. Čutila je posledice nesreče našega podeželja ne samo posredno, čuti jih tudi naravnost, ko se v njeno varno zavetje zatekajo begunci z bornimi preostanki svoje imovine.

Vsepono vidimo bedo, ki nas obdaja, trka na naša vrata, vidimo pomanjkanje, vidimo trpljenje, katerega trpeč sam ni so povzročil in tudi ne zasluži. Res je velika stiska današnjega časa in ne smemo zapirati oči pred dejstvi, ki jih lahko vidimo. Ne smemo zapirati oči pred dejstvom, da je treba na vseh kolenh in kraji pomagati, pa ne samo z dobro besedo, temveč z delom in življenjem.

Ko se začne velkopotezna akcija za zimsko pomoč v Ljubljani, je naša narodna dolžnost za vsiimi vidimi pomagati pri tej akciji. Je pa to tudi naša socialna dolžnost, kateri se ne sme nihče izogniti. Nikdo, pa naj bo to srednji človek ali bogatejši — nismo namreč narod milijonarjev in narod z velikimi bogastvi. Ki bi lahko dal veliko več, kakor moremo nabrati v naših prej skromnih razmerah, ki doslej tudi niso bile izboljšane, kar je popolnoma naravno.

Če je bilo rekdaj v Ljubljani in pokrajini potrebnih na tisoče, sedaj jih stoji v desetstisočih. Če je bilo na pr. lani potrebnih nekaj stotisočakov, je danes treba osem milijonov. Zato je treba zbrati tudi veliko večja sredstva, kakor smo jih zbirali še lani ali prejšnja leta.

Naši trgovci, industriji in obrtniki, poselniki, denarni in zavarovalni zavodi in tudi bogatejši zasebniki so že od sedaj v izdani meri podpirali slične akcije. Saj so bili vedno med prvimi, na katere so se obračale najrazličnejše podporne akcije in še številnejši posamezniki. Nabirali ali posilili nkdar niso šli praznih rok iz pisarn, trgovin in delavnic, vedno so gospodarski ljudje prispevali velike vsote v denarju in blagu za najrazličnejše socialne svrhe, če bi napravili pregledno statistiko

o žrtvah in prispevkih našega gospodarstva za vse akcije socialnega značaja in za podpiranje posameznikov, bi videli, da so ravno naši gospodarski ljudje največ prispevali za vse to. V tisoče, desetstisoče in milijone bi prišle te številke.

Tudi danes, ko se naše gospodarstvo bori z najrazličnejšimi težavami, se naši gospodarski ljudje nečesto odtegniti svojim dolžnostim, zavedajoč se svojih nalog, ki jih imajo v narodnem gospodarstvu.

Vemo, da bodo ostali zvesti svoji človekoljubni tradiciji, vemo, da bodo imeli odprte roke in odprto srce še naprej do skrajnih meja svojih možnosti. Kajti že sami se zavedajo, da so potrebne sedaj veliko večje žrtve, kakor so bile potrebne nekdanj. V tako usodnih zgodovinskih časih, ko gre našemu narodu za b'iti ali nebiti, se tudi oni zavedajo, da so del narodne skupnosti in da je njihova dolžnost dati zopet nazaj narodu, da ne lahko premosti čase svoje največje stiske.

Ne trdimo, da med našimi gospodarskimi ljudmi ni bilo od sedaj glede tega izjem: so ljudje, ki so mislili predvsem nase. Tem naj velja naš poziv, naj ne mislijo, da bi jih lahko rešila njih sebičnost. Vsa njihova sredstva bi jim — pomagala, ker bi jih bila vsega naroda potegnila s seboj in njih prizadevanje bi bilo brez uspeha. Dejstvo je, da bo mogoče posameznikom živeti človeka dostojno življenje in tedaj, če bo tega deležna vsa narodna skupnost. Če bo naša narodna skupnost shirala, potem tudi posameznikom ne bo mogoče več udeleževati se njenega življenja in brez opore svojega naroda bodo obsojeni na smrt izkoreninjenca. Zato danes naj ne bo nikogar, ki se ne bi zavedal resnosti in zahtev časa, kajti le tako mu bo mogoče obnem s svojim narodom ohraniti se in pričakati boljše čase.

Trdno smo prepričani, da se bodo naši gospodarski ljudje odzvali klicu, naj prispevajo za zimsko pomoč. Polagamo pa jim na srce samo eno: ne gre samo za to, koliko kdo da, temveč za to, koliko bi mogel dati. Naj se zavedajo, da je njim lažje dati nekaj od onega, kar imajo, kakor onim, ki imajo malo ali malo nič.

Sprememba ur zatemnitve
Od dne 6. decembra t. l. dalje je čas zatemnitve od 17. do 6.30 ure

Obvestila „Prevoda“

Obvestilo strankam, ki dobivajo mleko pri proizvajalcih

Vsi, ki imajo dovoljenje za nakup mleka na proizvajalčevem domu in spadajo pod občino Ljubljano, se morajo javiti pri Odselku za mleko, Maistrova 10, po naslednem redu:

6. t. m. vsi iz Most (Zaloška cesta, Poljska pot, Pot na Fužine), 7. t. m. vsi iz štepanje vasi (predel med prekopom in blokom), 9. t. m. vsi, ki bivajo med Ljubljano in Dolenjsko cesto, ne glede na to, ali so tostran ali onstran bloka, 10. t. m. vsi ostali.

S seboj je treba prinesiti poleg potrditve o bivanju (zadostuje osebna izkaznica družinskega glavarja) tudi družinsko knjižico ali krtne liste za tiste člane družine, ki so upravičeni za mleko, in glave živiliških nakaznic za december.

Po 10. t. m. izreče veljavo vsa od tega dne izdana dovoljenja, na kar opozarjamo tako potrošnike kakor tudi proizvajalce.

Kdor ne more čez blok, naj odda dokumente »Prevodovemu« zbiralcu mleka.

Zvišanje obrokov moke

V četrti vrsti od zadaj našega večerjajšnjega članka o zvišanju obrokov moke mora biti pravilno 9610 kg enotne moke namesto 8327 kg enotne moke kot celomesečni obrok za najtežje delavce.

je povznan za 1.49 na 568 milijona lir, predvsem zaradi tega, ker je bilo treba predvideti večji prispevek mestnemu vodovodu v višini 4.04 milijona lir (doslej 2.78). Proračun za kmetijstvo je povznan od 617.000 na 728 tisoč lir, zmanjšan pa je proračun za študentske subvencije in podpore od 1.73 na 0.97 milijona lir, ker je odpadla dotacija za obilježjsko posojilo, ki je doslej znašala 790.000 lir.

Med raznimi izdatki, ki so narasli za 0.23 na 0.80 milijona lir, je omeniti povznanje izdatkov za pokojninsko, starostno in bolniško zavarovanje (pogodbeneh nameštencev in dnevnice) od 410.000 na 601.000 lir. Proračunska rezerva, ki vsebuje že omenjene zneske za regulacijo prejemkov nameštencev in delavcev, je narasla za 2.21 na 5.00 milijona lir.

Mestni dohodki in mestne davščine

Dohodki mestnega zaklada so predvideni v enaki višini 52.54 milijona lir kakor izdatki. Tri glavne postavke dohodkov so: občinske doklade v višini 6.15 milijona lir (v dosedanjem proračunu 4.76), dohodki od občinskih davščin, taksi in pristojbin 18.08 milijona lir (11.16) in dohodki od mestnih trošarin in uvoznin 22.67 milijona lir (16.90).

Povišanje dohodkov od redne občinske doklade na neposredne davke je predvideno od dosedanjih 4.36 na 5.55 milijona lir. Na zemljarino in zgradarino znaša doklada kakor doslej 60%, na službeni davek ostane prav tako v dosedanji izmeri 100%, doklada na pridobitno, davek krošnjarjev in agentov, družbeni davek in rentnino pa se povznan od 100 na 140%. Od posebne socialne občinske doklade je predvideno povečanje dohodkov od dosedanjih 400.000 na 600.000 lir.

Donos nespremenjene 65%ne vodovodne doklade od starih in novih hiš je predviden v višini 3.55 milijona lir (doslej 3.20). V znatnejšem obsegu je predvideno povznanje donosa občinskih pristojbin od več porabljene vode, namreč od dosedanjih 1.86 na 3.16 milijona lir. Pristojbina za porabljeni vodo po vodomeru se poveča na 2.50 lire za kubični meter, za industrijske odjemalce pa pri letni porabi do 1000 m³ na 1.80 lire, pri letni porabi do 5000 m³ na 1.50 lire, pri letni porabi do 10.000 m³ na 1.20 lire in pri letni porabi nad 10.000 m³ na 1.00 lire za kubični meter. Goslužbena ostane pri starih hišah nespremenjena v višini 3.5%, pri novih hišah pa znaša odedej prav tako 3.5%. Kanalska pristojbina ostane v dosedanji višini 3%. Pri gostiščini je predvideno povečanje donosa na 1.84 milijona lir (doslej 1.4), pri kanalski pristojbini pa na 1.25 milijona lir (1.12).

Znatno povznanje je predvideno pri donosu občinskega veseljenega davka, in sicer od dosedanjih 150.000 na 1.250.000 lir, to pa zaradi uvedbe občinskega davčnega dodatka na kinovstopnice, v višini 1 lire za vsako vstopnico.

Donos občinske doklade k državnim taksum po zakonu o takсах je predviden v povznanem znesku 1.2 milijona lir, donos občinske napisne takse pa v znesku 150.000 lir (doslej 80.000), medtem ko je donos občinske davščine na potrošnjo predviden v manjši izmeri 90.000 lir (120.000). Taksa za prenos nepremičnin se pobira v obliki 50% doklade k državnim taksum. Predvideno je povznanje donosa te takse od 400.000 na 900.000 lir. Prav tako je predvideno znatno povznanje donosa občinske prirastkarine, namreč od dosedanjih 200.000 na 900.000 lir.

Donos mestnih trošarin in uvoznin se v celoti poveča za 5.77 milijona lir. Donos trošarin in uvoznin po tarifi se poveča od 16.9 na 19.6 milijona lir. To povečanje donosa je pripisati večji obremenitvi potrošnje alkoholnih pijač. Tako se mestna trošarina na rum povznan od 12 na 16 lir za hektolitersko stopnjo, na špirit od 5 na 10 lir in žganje

V današnji številki

je priobčenih

471

malih oglasov

od 5 na 12 lir za hektolitersko stopnjo, trošarina za vino se povznan od 1.50 na 3 lire, na domač vermut od 2.50 na 3.50 lire in na izvenljudijski vermut od 3 do 5 lir za liter. Trošarina za šampanjec se povznan od 20 na 30 lir odnosno pri domačem šampanjcu od 10 na 15 lir za steklenico. Končno se povznan trošarina na prvo od dosedanjih 1.50 na 2.50 lire za liter. Ostala tarifa ostane skoraj nespremenjena. Povznanje se le trošarina na razne kemikalije po postavki 72/b od 1 na 2 lire za kilogram in trošarina na suhe gobe od 0.15 na 5 lir. Na drugi strani pa se ukinejo letos v začetku leta po odločbi visokega komisarija za Ljubljansko pokrajino predpisane oprostitve trošarin na nekatere poljske pridelke, moko, testenine, riž, premog in sadje, ter jedilno olje in sladkor. Na zalogo pri trgovcih in veletrgovcih, ki so namenjene prodaji se bo pobrala razlika.

S proračunom bo uvedena tudi posebna občinska trošarina na električni tok in plin. Trošarina bo znašala 0.30 lire za kilovatno uro el. toka za razsvetljavo in 0.10 lire za kilovatno uro

električnega toka za pogon. Na potrošnjo plina pa bo uvedena trošarina 0.20 lire za kubični meter.

Pod postavko pristojbine za uporabljeni mestni svet je predvideno povečanje teh pristojbin od 1.6 na 2.86 milijona lir; od tega odpade na mestno elektrarno 2.36, na tramvajsko podjetje pa 0.5 milijona lir. Med raznimi dohodki pa je predviden režijski prispevek mestnih podjetij za posle, ki jih opravlja mestno poglavarstvo. Ta režijski prispevek znaša za elektrarno 1 milijon lir, za plinaro 450.000 lir in za pogrebni zavod 50.000 lir. Med raznimi dohodki je predviden prispevek Preveda k stroškom za razdeljevanje živilskih in drugih nakaznic v višini 116.600 lir. Med dohodki v predlogu novega proračuna niso vpoštevanji prihranki iz prejšnjih let (v dosedanjem proračunu 2.4 milijona lir) in dolgovani dohodki iz prejšnjih let (po dosedanjem proračunu 3.7 milijona lir).

Skupni proračun mestnih podjetij se je povečal, in sicer na 67.7 milijona lir nasproti dosedanjemu proračunu 38.8 milijona lir.

Pismo z Goriškega:

Vipavski župan dr. Petrič, žrtev komunistov

OF snema krinke tudi na Primorskem — Veličasten pogreb v Vipavi

Gorica, 1. decembra
Že v par dneh smo odkrito povedali, kakšen je po našem mnenju pravi obraz tako zvanega »narodnega in osvobodilnega

tabora itd. Sedaj so šli še korak dalje in nadaljujejo svoje zločinsko delo tudi že s — umori!

Prva žrtev te nove taktike naših »osvobodilcev« je postal vipavski župan in advokat dr. Emil Petrič, ki so ga ti tolovajski zlikovci zavrtno umorili v nedeljo dne 28. novembra nekaj minut pred osmo zvečer pred vhom v njegovo hišo. Neznane je izstrelili nanj tri strele, od katerih eden je pokojnika zadel v roko, drugi v trebuh in tretji v srce. Dr. Petrič je oblegal na mestu mrtev, zločinca pa je vzela noč.

Značilno je, da se je ta zločin izvršil prav tedaj, ko v Vipavi slučajno ni bilo vojaške posadke, ker je prejšnja posadka odšla, nova pa še ni prišla. Že ta okolnost kaže, kako so tolovaji prežali na ugodno priliko, da bi se iznebili dr. Petriča, ki je zagrešil samo to, da je takoj po razslu svojke vojske in badoljevskem izdajstvu na željo vseh trihan prevzel odgovorno funkcijo vipavskega župana, s čemer je občinska uprava tudi v tej občini po dolgem razdobju spet prešla v slovenske roke.

Pokojni dr. Petrič, ki je bil domačin, (rojen je bil v Vipavi 9. novembra 1899), se prav gotovo ni povzpel na to mesto samovoljno, temveč samo zato, ker je bil eden prvih redkih naših inteligentov, ki je nepretrgoma živel med našim ljudstvom, poznal njegove potrebe in se mu rad takoj postavil v službo, čim je to od njega zahtevalo. Dolgo vrsto let je pokojni dr. Petrič vodil svojo advokatsko pisarno v Ajdovščini, v zadnjem času pa se je ves posvetil svojemu rojstnemu kraju Vipavi.

Kako so pokojni cenili domačini in okoličani prav zaradi njegovega dela v zadnjem času, je najbolj zgovorno pokazal njegov pogreb, ki je bil večeraj, v torek dopoldne v Vipavi. Udeležilo se ga je vse prebivalstvo trga, a tudi iz okolice, bližnje in daljne, so prispele grupe vipavskih kmetov in delavcev, mnogi stanovski tovariši in veliko število vipavske inteligence od blizu in daleč. Na obrazih udeležencev je bilo brati, kako je vse prebivalstvo pretresel ta zločin, ki je odvzel družini skrbnega rednika, Vipavi in okolici pa vestnega in za napredek domačega trga vnetega delavca. Stilišči je bilo javne in odkrite obsojbe takšnega tolovajskega početja, s katerim noben zaveden Slovenec ne more imeti ničesar skupnega.

Ko so se vipavski možje, trdne vipavske korenine, vračali s pogreba, so imeli jasen občutek, da zija med ljudstvom in gozdnimi tolovaji globok in nepremostljiv prepad, ki ga nobena lepa fraza o »narodnih in osvobodilnih ciljih ne more več premostiti. Te trdne vipavske grče so tudi spoznale, kdo prav za prav zanaša politiko med nas. Prvi strel, ki je padel in zadel našega človeka, je odstranil v tem pogledu vse dvome: politike ne zinašajo na Primorsko tisti, ki svare narod pred pogubno komunistično kugo, temveč samo nosilci te kuge, mednarodni teroristi in narodni izkoreninjenici, ki so jim interesi slovenskega ljudstva prav toliko pri srcu kot lanski smeg, tem bolj pa interesi svetovne revolucije, kateri hočejo slono služiti tudi na naših tleh.

J. B.

Živahno tržno življenje

Živilski trg so obiskale številne gospodinje — Naprodaj je bilo več zelenjave kakor prejšnje dni

Ljubljana, 4. dec.

Tudi danes kakor navadno ob sobotah, ko je naprodaj meso, je obiskalo živilski trg mnogo več gospodinj. Poznamale so se seveda tudi za zelenjavo. Najprej so se pa kupovalci ustavili pri prodajalcih mlečnih izdelkov. Zdalj air se ni naprodaj v trgovinah po mestu, zato je tem bolj živo pri prodajalcih mlečnih izdelkov na trgu.

Vreme je bilo tudi danes še dovolj ugodno za prodajo zelenjave na prostem. Doslej v tej jeseni se ni bilo tako hladno, da bi prodajalci zelenjave morali varovati za mrz občutljivo povrtnino. Seveda vreme tudi vpliva na tržno življenje, da je več ali manj blaga. Zelenjave je bilo danes malo več kakor v sredo in prejšnje dni. Toda ker je bilo tudi več kupovalcev, je bilo razprodano skoraj vse blago do devetih. Gospodnje so s posebno vneto posegale po motovilcu in špačih. Zdalj je zelenjava tem bolj cenjena odkar je na prodaj meso, zlasti pa na tudi čislamo, odkar se je začelo, mračno jesensko vreme ko se že čuti večja potreba po vitaminih. Razumljivo je na tudi, da je zdaj večji naval pri prodajalcih zelenjave, ker je blaga manj in

mnoge prodajalke, ki so prejšnje mesece zalagale trg, ne dovajajo več povrtnine. Zadnje tedne se trga zlasti izogibajo Trnovčanke. Edino ob sobotah se še zvrsti nekaj njihovih značilnih dvokolec na glavnem tržnem prostoru.

Gospodinje si vsekakor želijo, da bi bil trg založen z zelenjavo. Danes je bilo tudi premalo endivije. Sploh je bila vsa zelenjava zelo nagle razprodana. Značilno je, da je bilo naprodaj največ petršilja, več kakor solate, radiča, motovilca in endivije. Med zelenjavo so gospodinje še opazile nekaj purš, zelene, zelo malo ohrova in zelene kolerabe.

V tržni roli tržnega nadzorstva so danes prodajali celo repo. Uvoženo zelje je imel naprodaj en trgovec z uvoženo povrtnino na Počarjevem trgu pod logo branjevcev.

Branjevci so bili dobro založeni z rdečim korenjem in čebulo. Rdeče korenje je bogato na vitaminih in je primorčljivo, da za ljudje bolj kupujejo, zlasti se, ker ni drago in je res lepo. Po tej ceni ni naprodaj domačega korenja, ki tudi ni tako leno.

Plačajte zapostalo naročnino!

Osnutki proračunov ljubljanske mestne občine za 1. 1944

Mestna občina je te dni razgrnila javnosti na vpogled osnutke občinskih proračunov za leto 1944, ki bodo ostali razgrnjeni od 7. t. m. v finančnem oddelku (trošarinskem uradu) v Kresiji.

Proračun mestnega zaklada znaša po tem osnutku 52.5 milijona lir, medtem ko znaša odobreni proračun za tekoče leto 44.4 milijona lir. Povečšek za 8.1 milijona lir je bil potreben, da se prilagodi izdatki mestne občine spremenjenim cenam, in da se omogoči mestnim uslužbencom skromno povznanje njihovih prejemkov. Z upoštevanjem proračunov mestnih podjetij znaša celotni proračun 120.3 milijona lir.

Od celotnega proračuna mestnega zaklada odpade 13.80 milijona lir za osebne izdatke za letošnje leto 11.36), na materialne izdatke pa 38.75 milijona lir (33.03).

Osební izdatki

Povišanje pri proračunu osebnih izdatkov znaša 2.44 milijona lir. Pretežni del tega povznanja odpade na prejemke občinskih uslužbencev. Za 402 pragmatična uslužbenca, 368 pogodbenih uslužbencev in dnevnicearjev ter 70 raznašalcev živilskih izkaznic so v proračunu predvideni prejemki v višini 11.55 milijona lir (doslej 9.52). Za pokojnine je predvidenih 1.57 milijon alir (1.56) in za osebne nagrade in doklade 568.000 lir (114.000). Postavka osebnih nagrad in doklad se je povečala zaradi tega, ker je predviden znesek 300.000 lir za reorganizacijo trošarinske službe, za terenske, nočne in nedeljske doklade, 104.000 lir za funkcijske doklade in 107.000 lir za nadurno delo. Popolnjen izplačuje mestna občina 89, vdovnin 75, miloščin 24 in rent 5. Vrh tu je v proračunski rezervi predvidenih 2.5 milijona lir za regulacijo prejemkov nameštencev in napredovanje (doslej 1.08) in 1.15 milijona lir za regulacijo prejemkov delavcev in napredovanje (doslej 0.34).

Materialni izdatki

Proračun materialnih izdatkov je povznan za 5.72 milijona lir. Pri posameznih poglavjih proračuna so naslednje spremembe:

Materialni izdatki občupravnega oblašstva so novišani za 0.35 na 3.50 milijona lir, predvsem zaradi tega, ker je vnešena v proračun postavka 500.000 lir kot nabavni prispevek namesto obleke in ker so se izdatki za uradne prostore (kurjava, čiščenje, snaziške) povečali za 0.14 na 1.68 milijona lir. Proračun poglavja za osebno imovinsko varnost je povznan za 0.12 na 1.44 milijona lir. Zlasti so se povečali izdatki za javno razsvetljavo za 398.000 na 508.000 lir. Proračun za narodno prosveto se je dvignil za 0.24 na 1.62 milijona lir, zmanjkal pa se je proračun za finančno stroko, in sicer za 0.25 na 3.55 milijona lir (predvsem je odpadel prispevek 205.000 lir za tramvajsko podjetje). Proračun za gradbeno stroko je precej povznan, namreč za 1.32 na 7.79 milijona lir. Ta proračun vsebuje tudi mezde cestnega delavstva, ki se povznanjo za 0.23 na 2.81 milijona lir. Povečali so se tudi izdatki za vzdrževanje cest od 1.29 na 1.73 milijona lir, za odvajanje smeti, za kidanje snega td. Med investicijami je predviden izdatek 350.000 lir za novo izmero inkorporiranih občin in 177.000 lir za delavsko kolonijo v Mestnem logu.

Proračun za narodno zdravje se je povečal za 0.20 na 1.19 milijona lir predvsem zaradi tega, ker je bilo treba povečati dotacijo bolnišnici od 373.000 na 690.000 lir, in proračun za desinekcije od 41.000 na 115.000 lir.

Izdatki za socialno skrbstvo so narasli za 1.58 na 6.34 milijona lir; med njimi izdatki za mladinsko skrbstvo za 0.21 na 2.38, za odrasle za 0.92 na 2.80 milijona lir. Za plačilo bolnišniških stroškov je bilo treba vrhu tega predvideti 500.000 lir (v dosedanjem proračunu 57.000). Poglavje za trgovino, obrt in industrijo znaša skoraj nespremenjeno 144.000 lir. Proračun poglavja za občinsko gospodarstvo

LJUBLJANSKI KINODRAME

KINO UNION Telefon 22-21
Duhovita in zabavna komedija o ljubezni in zakonu
SOPROGA
Napisala Thea v. Hasbrou po odskih komadiah »Soproga« in »Zaljubljen v štir: ženske«
Jenny Jugo, Willy Fritsch, Viktor Staal, Hilde v. Stolz t. t. d.
Predstave ob: 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30 uri

KINO SLOGA Tel. 27-30
PRIPELJITE OTROKE S SEBOJ!
Naše občinstvo si je že dolgo želelo tak film, film za staro in mlado, film prav za vse, film poln življenja in zabave, film, v katerem ima glavno vlogo mali 5-letni
PETERČEK
In znani priljubljeni Joe Stoeckel. — Sodelujejo: Elise Auling, Gabriele Reismueller, Albert Jansche in drugi.
Režija: Joe Stoeckel.
Predstave ob delavnikih: ob 15. in 17. Ob nedeljah in praznikih: ob 10.15, 13.30, 15.30 in 17.30. — Predprodaja vstopn'c.

KINO MATICA Telefon 22-41
Anna Dammann in Paul Hartmann v filmu najlepše vsebine! — Življenjska pot slavne pianistke in podeželskega zdravnika — Film čustev, mladosti, glasbe in plemenitosti.
TOVARISICA V POLETJU
V ostalih vlogah: Viktorija v. Balasko, Gustav Knut in Josefina Dora
Predstave ob 15. in 17.30 uri
Ob nedeljah ob 10., 13.30, 15.30 in 17.30

KINO MOSTE
Odlična igralska dvojica: Pavla Wessely in Atila Hörbiger v veliki ljubzenski drami
POZNA LJUBEZEN
Predstave: delavnik ob 5.; nedelja ob 1.30, 3.30 in 5.30. Konec predstav ob 7.15; zadnji tramvaj iz Most ob 7.30
MATINEJA
V nedeljo ob 10.30 uri

BODITE USMILJENI IN USMILJENJE BOSTE DOSEGLI!

Pozabljeni ranjenec

Še nekaj poučnih slik iz komunističnih tolišnic

Ko je komunistično poveljstvo začelo svojo novo ofenzivo proti nemški mači, ca. zvala skupno s sovjetskimi armadami Nemčiji odločen udarec, kakor je to dobesedno reklo v svojem povelju, je te svoje sanje in ta svoj nauk drago plačalo. V noči so prihajali v komunistične bolnišnice tovorni avtomobili s novimi ranjenci. Zdravniki, bolničarji in bolničarke so zanje skoro niso zmogli. Kar mimogrede so jim odkazali prostore na tleh, kamor lahko ležejo, rane pa so jim po navadi pregledali šele drugi dan.

Nekoč, kmalu po polnoči, je zopet prišel tovorni avtomobil s ranjenci. Bilo jih je osemnajst. Sedemnajst jih je bilo še sedelo in hodilo, osemnajst pa ni mogel. Onih sedemnajst »pokretnih« — tako pravijo ranjencem, ki si lahko še sami pomagajo — so spravili v avtomobil in jih dali spat kar na hodnik. Tudi osemnajst ni bil smrtno nevarno ranjen. Dobil je sicer štiri strele v trebuh, vendar pa je ob straneh, tako da niso bila preostreljena čreva in tudi noben drugi važen organ ni bil ranjen. Zaradi izgube krvi pa je tako oslabil, da ni mogel hoditi in ne seleti, temveč je ležal v avtomobilu na tleh. Nanj so enostavno pozabili. Dve uri je ležal v avtomobilu, šele potem se je v odprti transportni spomnil nanj in poslal dva bolničarja, da tudi njega preneseta z voza. Ko sta prišla do avtomobila, je bil revež že mrtel. Izkrvavel je.

Bil je to 16letni deček, še napol otrok, ki so ga komunisti kljub njegovi mladosti pobrali, odvlekli s seboj, oborožili in poslali v boj. Drugo jutro so ga na vse zgozaj pokopali. Ker so bili njegovi starši v nekem kraju prav blizu, so mislili ostali ranjenci, da jih bodo obvestili in jim omogočili, da pridejo vsaj na pogreb svojega sina. Pa jih niso obvestili in nikogar ni bilo.

Med dnevom je neki ranjenec, novinec, vprašal bolničarko, zakaj dečka niso pomagali, dokler je bil še živ. Odvrnila mu je: »Oh, smo čisto pozabili nanj. Sicer se pa tudi najbrž ne bi sploščalo z njim kaj početi, saj je bil ranjen v trebuh.«

Kako so te besede vplivale na ranjenca, si lahko vsakdo misli. Torej, če boš še kdaj ranjen, se lahko zgodi, da bodo nate slučajno »čisto pozabili«. In če se bo zdelo, da so tvoje poškodbe malo težje, se morebiti ne bo izplačalo ukvarjati se s teboj...

»Konspiracije«

Neki drugi ranjenec je vprašal popoldne samega zdravnika-upravnika, kako to, da niso obvestili staršev. Dobil je odgovor:

»Mi principielno ne obveščamo svojcev. Nihče ne izve, kdo je padel ali umrl. To je tako iz »konspiracije«. Po popolni osvoboditvi pa bomo že preskrbeli, da bodo izvedeli.«

Torej po »popolni osvoboditvi« bodo svojci šele izvedeli, kaj je z njihovimi ljudmi. Do takrat naj ugibajo, žive v negotovosti in obupanju. Kaj pomeni, če mati ne ve za svojega sina, ali je živ ali mrtel, vam more povedati vsaka mati. Tem huje je to, ker

Opozorilo!

Opozorjamo p. n. konzumente da je Sedarja Ivana, lastnik tovarne hranil »Sladec«, Ljubljana-Moste, stavil v promet škatle z napisom »Franti Francov dodatek hrane po 15 kg. hrane po ne vsebuje našega izdelka. Te škatle se razlikujejo od naših originalnih škatel samo po barvi mlinske na sprednji strani škatle. Na naši originalni škatli je namreč mlincev temno modre barve, torej iste temno modre barve kot sta dva trakova in površina, na kateri se nahajata ime »Franc« in sprednji strani škatle. dočim je na škatlah, ki jih je stavil v promet Sedarja Ivan, barva mlinske črna, a trakova in površina pa temno modre barve.

Škatle Sedarja Ivana smo radi gorjunga uvedli sodni postopek.

FRANCI INDUSTRIJA KAVOVINA
D. D., prej Hinka Francina Sinovi
d. d. Zagreb

Kultura

Julij Betetto — 40 let pevec

Rektor na Glasbeni akademiji g. Julij Betetto je 6. decembra 1903 prvič pel na odru. Bilo je v ljubljanskem gledališču, pri predstavi »Eugenija Oneginja«, ko je njegov poznejši tako slavnih prvič zasvetel v teatru. Začetek Betettove pevske karere je bil skromen. Toda že drugi njegov nastop je imel solističen značaj: nastopil je kot Miha v »Prodani nevesti«. V drugi sezoni je že pel Gremi na v »Eugeniju Oneginju«. Leta 1905, ga gledališka kritika hvali kot don Basila, v sezoni 1906/07 je postal velike uspehe kot Kecal, kot Kralj v »Lohengrinu« in kot Mevisto v tem času se je uveljavil kot solist tudi v Verdijevem »Requiemu«, ki ga je izvajala Glasbena Matica.

Te dni poteka potekom 40 let, kar je rektor Betetto nastopil pot, ki mu je prinesla mnogo zasluženih lovk.

Na obisku v njegovi pisarni na Glasbeni akademiji se je s kakim razgovorom okrog teh začetkov pred štiri desetletji in je nanesel na tedanje na gledališke razmere.

— Slovensko gledališče — je pripovedoval g. rektor — je bilo za tedanje prilike na lepi in dostojni višini. Dosežalo je z minimalnimi sredstvi častne uspehe. Zanj je skrbela Dramatično društvo, ki je izvolilo za vsako sezono intendant. Tako so stali na čelu gledališča g. nadsvetnik Govcar, Bleiweis, prof. Juvančič in drugi. Občinstvo je bilo prav dovzetno in hvaležno. Orkester so tvorili vojaški godbeniki, ki jih je moral dirigent voditi ob prostem

čas v vojašnici. Zbor je bil samo večerni, kajti vsi člani so bili čez dan v službi. In so mogli samo zvečer prihajati k vjam. Tako imenovane aranžirke smo lahko imeli samo ob nedeljah dopoldne v areni Narodnega doma. Pravo čudo kapelnika je bil Hlarij Benšek, ki je združeval v svoji osebi celo vrsto poslov. Studiral je z zborom in solisti, vodil orkester v vojašnici in celo pisal note, skratka: delal je kakor čebela od jutra do pozne noči.

Toda v tistih časih je imelo življenje drugo mogočino: vsakdo se nam zdi, da je bilo mnogo manj nervozno in bolj duhovno ustajeno. Gospod rektor je pripovedoval o svojih prvih sezonah v ljubljanskem gledališču še tole:

Spet na begu

Nekoga dne je skupina lahk h ranjencev rano zjutraj nabrala kurivo. Pa se pripeljejo od Semeča dva vozova z ljudmi, ki so trčili, da so v Semeču že nemške čete. Ranjenci so se spogledali, toda ohranili so no vico zase, ker grozi po nepisanem komuni-

stičnem zakonu smrtna kazen vsakomur, kdor bi razkril razvratiljoče vestie. Ko so se vrnili s kurivom v bolniško poskajo, pa so opazili pred njim dva luksuzna avtomobila. Na vratih se je z upravnikom bolnišnice pogovarjal sam Rajko Tanacković, eden najvišjih komunističnih komandantov. Vilelo se je, da mu daje nekta navodila.

Pičlo uro kasneje je upravnik res sklical ranjence in bolnike in jim naročil, naj se vsi aspremojo za pokrete. Z njim je bil tudi bolnišnični prideljeni politkomisar, ki je povedal nekako naslednje:

»Tovariši! Nemci se umikajo z Balkana in iz Italije. Angličje čete prodirajo v Severno Italijo, ruske so že na poljski meji. Ker imajo Nemci močno motorizacijo, jim prehoja preko našega ozemlja ne moremo zabraniti. Toda vi se morate za par dni umakniti v hube. Tam boste varni, ker Nemci s cest ne bodo hodili. Za hrano in strelivo bo poskrbljeno. To pa bo tili zadnja preizkušnja. Gre čisto gotovo za umik Nemcev z Balkana. Narodno osvobodilna vojska pod poveljstvom genialnega Tita jih je preganala!«

Živalski vrt po letalskem napadu

»Kärntner Zeitung« objavlja izpod peresa svojega berlinskega dopisnika posebno poročilo, ki opisuje berlinski živalski vrt po zadnjih dveh bombnih napadih terorističnih letalcev. Dopisnik pravi:

Se so zavite ceste v s'vi dim, ki se zdi kakor blede zavesa, razgnjena nad mestom. Fin dež iz pepela lega na zemljo izpod s'vega neba. Prežimo pri vratih živalskega vrta, ki je zaprt.

Fütterung der Tiere im zoologischen Garten — Krmljenje živali v živalskem vrtu

Svojevredna je ta stvar: ljudje poleg nas preživeli dve hudi noči. Vrnili so se iz prahu ruševin v kletih, kjer so se obupno borili z ognjem in zdaj so na poti kdo ve kam. Zdjaj pa zdaj vidiš, kako ta in oni odloži svojo culico v stran ter jame posvečati pozornost rumenemu kanarčku, blaznici ali pa radijske mu aparatu — redkim rečem, katere je rešil v zmešanju napada. Ljudje čakajo v skupinah in pričakujejo, kdaj se bo pojavil kakšen paznik s svojo culo. Kadar paznik pride, ga obsujejo s kopo vprašani. Vsa izmed teh ljudi je namreč imel svojega ljubljence v živalskem vrtu in se zdaj zanima, kakšna je njegova usoda. Ko slišijo ljudje razna pojasnila, pobežajo glave.

Skočil sem skozi okno izgorlega bara na vrt. Paznik svaril in me opominjal, naj bom previden, kajti niso se vseh živali polovili. Kaj se je zgodilo s sloni? Paznik pokaže na razdelano hišico, katere pisane opeke izče razmetane vsakodnevno. Plameni se še vedno dvigajo na pogorišču.

Sloni so mrtvi — razen enega! Še vedno ležijo pod razvalinami in se zde kakor ogromni živalski kolosi. Tam nekeje naprej stoji rdeč flaminjo, ki je ušel iz svojga domovanja, ter se poverja z eno nogo v lovnato kačo ljaka, katero je izkopala bomba. Temu flaminju se ni zgodilo nič.

Tudi pavijani so ostali živi. Kakor po navadi preskakujejo po kamenitih ploščah. Samo enega je zadela streleka in leži sedaj tam iztegnjen. Ne morem se načuditi, kako me ogledujejo živali, ki so ostale pri življenju: veliki medved s kamčatke, ki proseče izte-

guje svojo šapo skozi železne palice, ali pa plašne antilope ali črni timberski volk. Ni mogoče dovedati, kako vse te živali gledajo s svojimi plavimi, rjavimi in črnimi očmi, ki se vedno razodevajo velik nemi strah, ki je vladal tod okrog, ko so se ponoči sesipale hiše in rušila drevesa.

Grem mimo štrlečev podrtih dreves in koradim čez zvito dranje, pod katerim ležijo rjava trupla mrtvih jelenov. Severni medved

ropotajočimi črepanjami. Pazniki se smejejo, ko vidijo, da sem se tako prestrašil.

V tem položaju se domisljam, kaj je nekdo odvrnil prof. Heck ko so ga vprašali, če so strupenjače v akvariju že pobite. Bilo je to ob začetku vojne. Profesor je molčal, kakor bi hotel reči, čemu je treba usmrčiti živali? Saj najnevarnejše strupenjače, kakor izvirajo iz tropskih krajev ter so v naših temperaturah zelo lene ter mukoma lezejo naprej. Vsako bi z lahkoto ulovili ter jo napravili neškodljivo, če bi hotela koga napasti.

Kaj pa zveri?

Tudi zanje je poskrbljeno in v njihovih kletkah je pripravljeno strečno orožje, da se živali v skrajnem primeru lahko pobijejo. Vendar pa bi tudi pri teh živalih poskusili najprej z dobroto. Paznik, ki pozna in neguje zver, bi jo z mehčkim glasom izvalil tja, kamor

Miklavž v katorgi

Okrog dolge barake je tulil leden veter. Šibke, popokane stene so ječale in niso mogle ubraniti ostremu pišu, da ne bi prodrl v notranost in zagospodaril v nezakurjenem prostoru.

Medle, pod stropom visoke električne žarnice so se majale v preprihu in blede osvetljevale trda, v dveh dolgih vrstah in dveh nadstropjih razporejena ležišča. Z njih se je slišalo enakomerno dihanje spečih. Vsi so bili tesno zaviti, da bi jim ne mogel do živega do kosti segajoči preprih.

Taborišče je mirno spalo. Le redki čuvaji so se prestopali v mrzli noči, zatopljeni v svoje misli, s telesom prisotni, v duhu pa kdo ve kje pri svojih dragih...

Na spodnjem koncu barake so bečeli štirje dijak. Sepajete so se pogovarjali, da ne bi prebudili spečih. Od časa do časa je v spanju kdo zajčal, se hrupno obrnil in se spet umiril. Pri tem je šepetajoča četvorica plaho pogledala v tisto smer in utihnula.

Bil je Miklavž večer... V mrzlem ozračju je kljub vsemu viselo nekaj prazničnosti, svetega.

Četvorica je v krogu sedela na ležišču in strela v veliko hrusko, ki je ležala v gredi. Veliko in sočno hrusko, da jo je bilo veselje pogledati, kaj šele zasadi zob v njeno valjavo meso.

»In zjutraj,« je povzel sibilat mladeč, ki ga je bilo pravkar prešino pridušeno ječanje na sosednem ležišču spečega starčka, »je miza polna dobrot, ki mi jih je bil čez noč prinesel radodarni svetnik. Slaščice, orchovi, jedre, dateljnov, jabolk, hrusk, pomaranč, vsakovrstnega peciva in sladkorkov. Še mnogo več je bilo dobrot, kakor sem si jih bil drznil prošiti v dolgem pismu...«

Spet je nekje zakrčipalo ležišče in suh kašel je prebudil spečega moža. Dolgo ga je napadal in zvijal, da se je le stežka umiril. Okrog olov je znova potegnil močan veter. Šibke stene so tako močno zapiskale da so se prestrašeno spogledali.

»Tako je večnih tulil, okrog našega doma,« je s čudnim glasom spregovoril oden izmed četvorice, ki je prej molčal, in se mu je videlo na prvi pogled da ga življenje še ni prijazno pogledalo. Tesneje se je zavil v odejo in nadaljeval. »Mene se je sv. Miklavž sa-

je treba. Za vsak primer pa so pri rokah tudi vrvi in mreže, s katerimi je mogoče morebitne pustanje uloviti.

Toda ta pogovor se je vrnil še v začetku vojne, ko še ni nihče računal s tem, da bo sovrznik obmetaval s bombami in fosforjem kreature ki se ne morejo braniti!

Oglasim se pri prof. Hecku. Najdem ga na pragu razvalin svoje hiše. Rogovje je razmetano po tleh, med njim so raztrgane tudi dragocene lovske trofeje, katere je prinesel s seboj z neke lovske ekspedicije. Profesor je v obraz čem od dima. Ne morem storiti drugega, kakor obmetnem v nemi žalosti za njegovimi ljubljenci.

R. W.

Sprememba ur zatemanitve

Od dne 6. decembra t. l. dalje je čas

zatemanitve od 17. do 6.30 ure

K smrti univ. profesorja inž. Frana Zelenka

Kako težko je odjeknila pokojnikova nenadna smrt, ki ga je bila železničarska družina izgubila pred sedmimi dnevi in ki bi 3. t. m. praznoval svoj god, v srcih njegovih prijateljev, izpričuje naslednji globoko občuten in resignacije prežeti sonet. Uredništvo.

Kak si ljubil vedro slast življenja, ki Te poljila je z bogastvom dela in, ako klonil kdaj si, zopet vnela v prežaltnem žaru svežega kipeja, to zna samo železničarska srenja, ki s Tvojo smrtjo je osirotela. Predstojnik in prijatelj — sta se vjela in v duši čni našla plod zorenja. —

Kaj, Frane, vse s Teboj smo izgubili, vem šele sedaj, ko iz spominov preteklih dni smo nemi se zbudili! Zavrčica postalo vse je vino, kar za Tvoj god smo letos ga točili in za slovesa Tvejeja sedmimo. — Prijatelj.

mo enkrat spomni, ko je bil še oče živ. Takrat sem šel pet let. Živo se spominjam tistega večera. Svetega razpoloženja v trepetu pričakovanja nečesa velikega, nedoumljivega. Okrog olov je tulilo in ječalo, da me je bilo groza. Oče mi je dejal, da parkeljni pode neposlušne otroke. Kmalu nato sem zaspal. In zjutraj, ko sem se zbudil so me čakale na mizi tri velike pomaranče... To je bil najlepši trenutek v mojem življenju.

Sest velikih, lačnih oči je blešče strelalo vanj in v duhu gledalo velike pomaranče, ki so morale biti tako sočne in sladke.

Potem me je radodarni svetnik ni več spomnil. Ko sem vprašal mamo, zakaj ne mi je odgovorila, da na brž zato, ker leži na dom daleč stran od glavne ceste, in pri tem je imela solzne oči... Resnico sem izvedel pozneje.

Globoko so se zamislili in molčali. V duhu so obiskali dom in svoje... Najmlajšemu je zdrnila debela solza po licu.

Razdelimo si hrusko,« je prekinil mučno tišino najstarejši »na štiri enake del. Saj nam jo je prinesel sv. Miklavž...« In vzeli je nož, ki si ga je bil napravil iz odpadla konzervnih skat. Skrbno je razčvetil veliko hrusko. V naslednjem trenutku je ni bilo več... Potem so močile položili in šele ob zori, ko so se drugi dramil, zaspali nemirno spanje.

Po taborišču je zadonela budnica.

Imed četvorice je najnevarnejši planil pokoncu. Ognil se je v oguljen in zmečen plač, pobral čevlje in šel bos tiho iz barake, prebujajoče se v novi dan. Pred barako je postal, sedel na velik kamen in se obul. V eter se je bil znatno umiril, mraz pa čez noč še poostil. Nebo je bilo jasno in sonce, še nizko nad obzorjem, kakor velika krvava obla zaspalo in žalostno. Šepetajoča z zobmi je krenil proti umivalnici.

Taborišče je v naslednjem trenutku oživel. Začelo se je življenje brez življenja. Ljudje so se iznenemili v stroje in brez volje, brez namena vršili veljeno delo. Med barakami in šotori je žumelo in pod nebo se je izpod trdnih korakov dvigal prah.

Čas se je hitro odmikal. Razdelili so kavo. Potem je bil zbor, kjer so ugotovili navzočnost vseh članov taborišča. Sledila je delitev kruha in sira, iztepanje odej in pospravljanje. Ko je dečko uredil svoje ležišče, je šel proti skladišču, kjer so razdeljevali pakete. Rad je gledal srečne obraze svojih sotrpnikov, ki so bolj ali manj redno prejemali pakete z vsakovrstnimi dobrotami. Čuden nemir mu ni dal stari na mestu. Odvrnil se je od skladišča, od klicanja imen tistih, ki so jim bili paketi namenjeni.

Nenadno pa se mu je zazdelo da sliši svoje ime. Vendar se je premajal in se ni ozrl. Bal se je, da se moti. Stopal je naprej in skušal usmeriti misli drugam. Znova je nekdo zaklical njegovo ime. To pot je razločno slišal ime in primke. Domisljaja, si je dejal, odmev domisljije, in se ni obrnil. Saj je pred kratkim, kljub revščini doma, prejel paket s kruhom...

Za seboj je zašljal bližanje bitnih korakov. Nekdo ga je pckfal in ga obenem prijel za komolec: »Kam pa si se tako zamislil? Paket si dobi!«

»Paket?!« ostrmel je in ni mogel verjeti. Ni vedel, kako je prišel do skladišča, in ni razumel, kaj so mu govorili. Le paket je videl pred seboj in ga čutil v svojih rokah. Z lepimi različnimi črkami je bilo z materinim pisavo na njem napisano njegovo ime. V grlu je začutil nekaj, da je težko nčžiral, in šel proti svoji baraki kakor v lepih sanjah. Nairajši bi bil na glas zajokal.

Z čema rokama si je zakril obraz. Videl je mater popolnoma samo, kako pripravlja paket. Neutrudno nosi vanj iz vseh predelov. In ko ga je napolnila, ni ostalo pri hiši nič več.

»Mat, je vzdihnil. »Mat...«
»Da, da,« se je odzval starček s sosednega ležišča. »Sv. Miklavž se prej ali slej vsakega spomni...«

Vladimir M.

z menoj postal redni profesor. Moj zadnji mojster je bil Otto Iro, avtor odlične knjige »Diagnostik der Stimme«. Na Dunaju sem ostal petnajst let, od teh sem bil 14 let član Dvorne opere in nastopil na 1220 predstavah.

Ko je g. rektor takole brskal po svojih zapiskih, je prišla na dan statistika njegovega 40letnega pevskega delovanja. V tem času je nastopil v 3016 gledaliških predstavah, koncertih ali radijskih prireditvah. Sodeloval je v 130 operah s 161 vlogami in v 25 oratorijskih delih. V slovenskem gledališču je odpel 1160

predstav, izmed teh 55 na turnejah ljubljansko Opere. Njegov operni repertoar je zadržno največji, kar jih ima kak slovenski pevec. Obsega najznamenitejša dela svetovne operne literature; na tem mestu ni mogoče navesti niti najpomembnejših, tako obširen bi bil njihov seznam. V tujni je mojster Julij Betetto pel pod dirigenti takega imena in sloves kakor so: Richarda Wagnerja sin Siegfried Wagner, Fr. Schald, Felix Weingartner, Rich. Strauss, Bruno Walter, Evgen D'Albert, V. Furtwängler, Guarnieri, Hans Knappertsbusch, Gabriel Pierné, Oskar Nedbal, K. Ostrčil in mnogi drugi.

Od 1. 1922-23 je bil g. Betetto član ljubljanske Opere, 'svrženi sezoni 1930-31 in 1931-32, ko je bil član Državne opere v Münchenu, kjer je bil nastopil v 211 predstavah.

Štirideset let dela in uspehov! Izmed slovenskih opernih pevcev je dosegel g. Betetto najvišje mesto. Ne da bi se poslovlj od gledališča, kamor ga vedno znova kličejo in kjer pomeni vsak njegov nastop majhen dogodek v gledališki kroniki, je stopil na čelo naših glasbenih institucij. Prav pred desetimi leti je prevzel po zaslugnem Mateju Zadnjem vodilno mesto na konservatoriju, v zadnjem času pa je postal po pianistu prof. A. Trostu rektor Glasbene akademije. Pri vsem tem n' bilo omenjeno in ocenjeno njegovo delo za vzgojo našega pevskoliščišnega naraščanja: njegova pevska kola, ki se nanašajo tudi na dolgoletno osebno izkušnost.

Danes ni več treba opozarjati občinstva na pomen Julija Betetta: vrhovi so vidni na daleč. Od štiridesetletnice njegove uspešne in slavne kariere smo amoli hoteli s temi vrstami opozoriti na njene začetke.

Iz Ljubljane

u— Nov grob. V bolnišnici je dne 3. t. m. preminula gđ. Ivanka Lekan. Pogreb bo v nedeljo ob 4 z žal. kapele sv. Jakoba, k. Sv. Križu. Naj v miru počiva!

u— Razglednik se že tiska. To nam razodene velik lepšak v izloži »Dobre knjige« v Knaflijev ulici, kjer so izobešeni vzorci posameznih tiskovnih pol. Mnogi, ki »Razglednik« že željno pričakujejo, si z zanimanjem ogledujejo tiskovne vzorce novega obzornika, ki pričaja v sosednjo hišo, v Narodno tiskarno, da se še pravčasno uvrsti med naročnike, ki prejmejo »Razglednik Jutra« za 28 lir. To je pač res najnižja cena, ki se danes lahko zaheva za tako obsežen in lep zbornik. Seveda bo požejsa cena na knjižnem trgu znatno višja.

ZOBNA ORDINACIJA

DENTIST BEVC J. ZOBAR
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA CESTA 4

ordinira od 9. do 1/2 in od 2 do 1/2 ure
Sprejemajo se v LABORATORIJU vsa zobotehnična dela v wiplu metalu (jeklu), umetni smoli itd. za dentiste in zobozdravnike. — Glede cen osebni dogovor.

u— Poročila sta se g. Ivo Hofker, prometnik drž. železnice in gđ. Fani Kanič, sodna uradnica v Ljubljani. Mlademu paru obilo sreče!

u— Po vseh ljubljanskih kinematografih bodo današnje nedelje dopoldne predvajali poleg rednega sporeda tudi zanimive in zelo poučne filme o protiletalski zaščiti ter se zato predstave pričnejo že ob 10.15 uri. Filmi o protiletalski zaščiti so ob sedanjih časih nadvse aktualni ter opozarjamo vse prebivalstvo, naj jih ne zamudi ter upoštevajo, da se odslej nedeljske dopoldanske predstave v vseh kinematografih pričnajo četrt ure prej kot doslej.

ADVOKATA

DR. EGON STARE ml.

in
DR. LEO STARE

sta odprla svojo advokatsko pisarno
V LJUBLJANI, Puciničeva ul. 10-I.

u— Danes je zadnji dan razstave slik akademskega slikarja Marjana Pliberška v galeriji Obersnel, Gosposvetska 3.

u— Vodnikova družba obvešča vse svoje g. poverjenike, člane in ljubitelje lepših knjig, da so letošnje knjige izšle. Vsak član dobi svoje knjige pri poverjeniku, pri katerem je knjige naročil. Zamudniki — člani in prijatelji lepših knjig, naročite se takoj, dokler traja zaloga. Zglašite se pri svojem poverjeniku ali pa v pisarni Vodnikove družbe (Narodna tiskarna) ali v knjigarni Tiskovne zadrage, Šelenburgova 3, ali v Učiteljski knjigarni, Franciškanska 6.

u— Hišni gospodarji, uredite zaklonišča! Hišni starešine, prepričajte se, če je zaklonišče urejeno. Stanovaleci hiš, pomagajte pri tem po svojih močeh, z delom in nasveti!

u— Opozorilo! D'jakom-injam vseh šol, posebno onih, ki nimajo rednega puka, svetujemo, da se vpišejo k našim specialnim instrukcijam. Nemoteno pripravljamo vsakega za vse predmete in jezike. Posebni tečajji matematike. Oddelek za privatiste. Ločene skupine po razredih — posebne učilnice. Prospekti na razpolago. Specialne strokovne instrukcije za srednje šole, Kongresni trg 2/I.

u— Opozorilo, da je letos vsakomur omogočen obisk Večernega tretjotega tečaja, ker se vsi pouk v dveh oddelkih v zgodnjih popoldanskih urah, ko obati počivajo ali pa v poznih popoldanskih urah. Temeljiti pouk vseh strokovnih predmetov: knjigovodstvo, korespondenca, trgovstvo s pravom, računstvo, nemščina, stenografija, strojepljše. Izbirna predmetov po želji. Učnina nizka. Vpisovanje dnevno. Trgovski učni zavod, Kongresni trg 2/I.

u— Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje strojepljše, stenografije, knjigovodstva, korespondence, jezikov itd. Temeljiti pouk za praktično trgovsko-gospodarsko udeleževanje v zasebnih ali javnih uradih-pisarnah. Novi tečajji — dnevni in večerni — prične 6. decembra. Izbirna predmetov po želji. Učnina zmerja. Vpisovanje dnevno. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učni zavod, Domobranska 15.

u— Učite se strojepljše! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečajji — dnevni in večerni — prične 6. decembra. Največja moderna strojepljška: raznovrstni pisalni stroji. Desetprstna učna metoda. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Praktično znanje, vsakomur koristno. Učnina zmerja. Vpisovanje dnevno. Na razpolago brezplačni novi prospekt. Posebni tečajji tudi za stenografijo, knjigovodstvo, korespondenco itd. Izbirna predmetov po želji. Informacije: Trgovsko učni zavod, Domobranska 15.

u— Naknadno vpisovanje v trgovsko učni zavod »Christofor učni zavod«. Ljubljana, Domobranska 15 za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti in Višji trgovski tečaj se vrši naknadno še vsak dan za one diake-inje, ki zaradi izrednih priškov deslej še niso mogli obiskovati šole. Na razpolago brezplačni prospekt. — Ravnateljstvo.

u— Gimnazijci! Instrukcije in pomoč pri učenju za srednješolce iz vseh predmetov. Odlični uspehi. — Vodstvo Mladostneva 22. I. — Delavska zbornica.

u— Akademikarke! Uporabite prosti čas za vsestransko praktično trgovsko-gospodarsko izobrazbo. Predmeti: strojepljše, stenografija, knjigovodstvo, korespondenca, jezik itd. vsakomur koristno služijo v zasebnem ali javnem poklicu. — Novi tečajji prične 6. decembra. Izbirna predmetov po želji. Učnina zmerja. Vpisovanje dnevno. Informacije: Trgovsko učni zavod, Domobranska 15.

u— V počastitev spominu blagopokojnega ravnatelja združenih opekarov d. d. v Ljubljani g. Branka K. Kostiča, daruje za Rdeči križ 200 lir in za zimsko pomoč 200 lir L. Delhunjia v Ljubljani.

u— Namesto venca na grob blagopokojnega g. Karla Černeta je darovala Rdečemu križu družba in znanci kegljskega kluba pod vodstvom dent. Bevc J. Joskota 300 lir.

u— Pesni in korenje razdeljuje zopet »Zgoda«, za druga malih gospodarjev samo v ponedeljek, dne 6. decembra ob 8. do 12. in od 2. do 5. ure v silišči na Mevedovi cesti 4, zadaj za ABC pri gorenjskem koledarju. Vsak član naj prinese s seboj članstvo legitimacijo, naročnino in denar.

u— Avtopodjetje Magister obvešča cenj. občinstvo, da bo s 6. decembrom do nadaljnjega obratoval le en avtobus.

u— Ljubi Miklavž, lepo prosim, prinesi mi najnovejšo slikanico s »Police za male« (6. zvezek): D. Gorinšek »Zlato tičko«, ki je pravkar izšla v knjigarni Tiskovne zadrage.

u— Nalivna peresa, boljše, dobro hranjena, kupuje po najvišji dnevni ceni tvrlka EVEREST, Prešernova ulica 44.

u— J. Steinbeck: »Sadovi jeeze«, I. del, izšel v zalozbi »Plug«, Miklošičeva 30. Napredaj v vseh knjigarnah po 70 lir. Za stalne naročnike ugodni plačilni pogoji. Zahtevajte prospekt!

u— Knjige založbe »Plug« so lepo Miklavžovo ali božično darilo! Za stalne naročnike ugodni plačilni pogoji. Zahtevajte prospekt!

u— Kupimo dobro ohranjene slovenske gramofonske plošče po najvišji dnevni ceni EVEREST, Prešernova 44.

u— Za Miklavža je izšla knjigarna Tiskovne zadrage kot 6. zvezek »Police za male« Danila Gorinška »Zlato tičko«, ki jo je opremil z originalnimi risbami M. Bambič. Mladina bo krusne izdaje zelo veselja.

u— Miselno bogastvo jasile vam odkriva knjiga o jaslicah. Priznan strokovnjak daje v njej tudi raznovrstna navodila, kako jih čim bolje postaviti. Obsega 100 strani, 40 slik. Cena 8 lir. Ana Dokler, Poljanski nas. 14/IV., stop. VII.

u— Džin-Džin je najučinkovitejša japonska metoda samcobranbe in Vam naj-

ČASA DOVOLJ

Učenje angleščine je v Ljubljani zadnje čase zelo »moderno« in razširjeno, saj smo pred kratkim dobili celo učbenik, kjer so tudi angleški razgovori. Angleščine se je polastila tudi ljubljanska šaljivost:

Uradnik pride v službeni zadevi v pisarno svojega kolega. Ta ga meče ven, češ da nima niti minute časa, naj ga torej ne moti.

»Kaj pa vendar delaš?«

»Angleško se učim.«

»Zato je vendar časa dovolj. Ko bodo Angleži v Zg. Šiški, lahko začneš, pa boš angleško znal, preden bodo v Ljubljani.«

Samo še 4 dni

je čas, da naročite »Razglednik Jutra« za znižano ceno 28 lir. — Obsegal bo blizu 300 strani velike oblike, nad 100 raznovrstnih prispevkov in mnogo izbranih slik. — Nobena družina ga ne bo mogla pogrešati — Uporabite naročilnico na 4. strani.

primerneje nadomestuje gimnastiko. Počuje strokovnjak ob torkih in četrtdih ob 16. do 19. ure v gimnazijski šoli Milne Govekarjeve, Muzejska ulica 3, pitiljeja.

u— Zaklonišče mora biti opremljeno z lučjo, vodo, peškom, klopni, lopato, krampom, lomilko, suhim straniščem, nosilcem in z omario za prvo pomoč.

u— Ročni zeleno pleskan dvokolesni voz mi je bil ukraden (sličen vozovom postreščkov) v četrtek, dne 2. decembra 1943. med 8. in 10. uro dopoldne izpred vhoda univerzitetnega poslopja. Vegova ul. št. 1. Pozivam osebo, ki je voz vzela, da ga vrne na spodnji naslov in opozarjam sicer vsakogar pred nakupom. Mihečič Ivan, elektropodjetje, Ljubljana, Borštnikov trg št. 1.

u— Zahtevajte Amidon tablete proti glavobolu, nevralgiji, hripi, influenci, dismenoreji in revmatizmu. Dobite jih v vsaki lekarni.

u— Nesreča. Levo nogo si je poškodoval pri pauci 36letni nadzornik p. v. državnih železnic Franc Orešnik iz Ljubljane. Levo si je zlomil, ko je padel v kuhinji, leto dni stari smek skladiščnika Alojz Miheč iz Ljubljane. 19letna služkinja Milena Justova iz Ljubljane se je vsekala v desno. Patro-nu je eksplodirala v roki in poškodovala desno 11letnemu sinu pestnikarja Ivanu Polboršku iz Device Merije v Polju. Tudi 6letni sin pestnikarja Jože Kastelic iz Rač-nu je postal žrtev granate. Našel jo je v gozdu, jo nekaj časa ogledoval, potem pa odzvel, kljub temu pa so ga ob eksploziji raztrgali ranili po obrazu in rokah. Ponesrečenec se zdravi na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice.

Z Gorenjskega

Vojno poklicno tekmovanje na Gorenjskem. Jeseniška zaposlena mladina se je zbrala s svojimi obratovodji in načelniki k slovesni otvoritvi vojnega poklicnega tekmovanja v radovljiskem okraju. Govornik Rink je opozorjal, da morajo obratovodje posvečati posebno pozornost delovnemu naraščanju, kar se mora pokazati pri poklicnih tekmah. Podoben zbor je bil sklican v Trzinu.

Tečaj za učitelje in učiteljice radovljiskega okraja je bil zadnje dni v Gozdnu Martuliku. Predavatelj Stieckler je razpravil o svetovnem nazoru pri pouku zemljepisja, kjer mora v osredju steti nemški narod. Drugi dan je predavatelj Kenda razpravil o jezikovnem pouku, ki mora biti čim bližji življenju. Dve predavateljici so razpravljali o pouku gospodinjstva in o uporabi filma pri pouku. Naposled so govorili še o raznih aktualnih šolskih vprašanjih. V prostih urah so prepevali in se prijetno razvedrili.

Gospodarsko posvetovanje v Celovcu je sklical okrajni vojni gospodarski svetovalec Löcher. Udeležili so se okrajni gospodarski svetovalec inž. Winkler, okrajni vodja dr. Potoschnig, predsednik gospodarske zbornice dr. Kern in celovski župan dr. v. Franz. Razmotrili so o važnih nalogah, ki prihajajo Koroški in Gorenjski v gospodarskem življenju. Zanimiva so bila izvajanja župana dr. Franza, ki je naglašal, da je gospodarsko stanje Celovca zelo ugodno in se je kljub vojni znatno izboljšalo.

Smrt moža in žene v enem dnevu. Radek dogodek se je primeril v B'strici na Glini. Isti dan sta umrla po dela polnem življenju kmetovalec Valentin Druml in žena. Udeležba prebivalstva pri pogrebu je bila številna. Štirje sinovi pokojnih zakoncev so na fronti.

Žrtev Vrskega jezera. 54letni nadučitelj Jožef Grossl iz Porečja je te dni sklical v Vrbi zborovanje političnih voditeljev in se je popeljal tja s čolnom po jezeru. Ko se je ponoril v vodo v temi in megli, je zablodil in se je izčrpan znašel spet v Vrskem zalivu. Ko se je trudil privrati do brega, je zaradi prevelikega napora podlegel za srčno kapjo.

Kaznovan morilec. V Celovcu je bilo objavljeno, da je 30. novembra zapadel smrtni kazni 66letni Franc Zaufel iz Gorli, občina Kriva Vrba. Posebno sodišče v Celovcu ga je bilo kot nasilnika obsodilo na smrt, ker je po prepripi do smrti zabodel svojo ženo z večkratnimi sunki.

Iz Trsta

Racionirana živila za mesec december. Dne 1. decembra so začeli v Trstu deliti živila za prvo polovico meseca. Za enkrat prejmejo posestniki živilskih nakazal po leg predpisane količine kruha po pol kilograma testenin, pol kilograma riža in 2 decilitra olja. Ostala živila se bodo delila v drugi polovici decembra.

Umrli so dne 28. in 29. novembra v Trstu: 69letni Anton Košmerli, 60letni Peter Spacapan, 65letna Josipina Gombač vdova Mendes, 69letni Josip Sinigoi, 95letni Anton Angeli, 79letna Josipina Markovič vdova Stipčević, 31letni Stanko Ravbar, 55letni Silvino Copola, 89letna Lucija Calgaris, 80letna Helena Loli vdova Morpurgo, 26letni Karel Pipan, 73letna Frančiška Smerdelj, 58letna Servolina Benedetti, 22letna Jolanda Sosti, 71letni Boštjan Šbisa, 56letna Olga Prezelj, 72letni Andrej Purin, 71letni Ivan Fachina in 71letni Peter Strapl.

Ljudsko gibanje. Dne 27. novembra je bilo v Trstu 9 rojstev, 8 smrtnih primerov in 2 poroki.

Tržaške popevke v radin. Radio »Jadransko Primorje« je pričelo 19. novembra s ciklom posebnih oddaj, namenjenih Trstu, njegovim posebnostim, navadami in običajem. Te oddaje bodo vsak petek ob 21. do 22. ure. Na otvoritvenem večeru so oddajale znane tržaške popevke, ki so tako značilne za tržaško pevsko folkloro. Med drugim so sodelovali sopranistka L. Ghera, tenorist G. Scarlini, zbor pod vodstvom A. Illersberga ter orkester pod vodstvom dirigenta Cipicija.

Do smrti povezan. V ulici Ghega je povozl avto 73letnega Josipa Rasenija. Prepejal so ga v tržaško bolnišnico, kjer pa je kmalu po prevozu izdihnil.

Zastrupljenje s prisadom. V tržaško bolnišnico so pripeljali 12letnega učenca Maria Hrovatina iz okolice Kopra. Deček se je ranil na desni nogi in kot posledica rane se je pojavil prisad, ki sedaj ogroža dečkovo življenje.

Nesreča v Sežani. 10letni učenec I. Benčina iz sežanske okolice je našel v bližini domačije nek naboj, ki je eksplodiral. Nesrečni deček ima rane po nogah. Njegova mati ga je prepeljala v Trst, kjer se v tamošnji bolnišnici zdravi. K sreči niso poškodbe usodne.

Iz Pestojne

Zmrznec v gozdu. 26letnega kmetovalca Viktorja Guida iz pestojnske okolice so pred dnevi prepeljali v tržaško bolnišnico, ker je bil popolnoma izčrpan. Meč se je izgubil v bližnjem gozdu, kjer je moral prenočiti. Nekateri udje Viktorja Guida so bili popolnoma zmrznjeni. Njegovo stanje je precej resno, vendar je upati na okrevanje.

Iz Hrvaške

Hrvaška dve leti članica protikominternskega pakta. Ob drugi obletnici pristopa Hrvaške k protikomunističnemu paktu je dejal prosvetni minister dr. Makaneč, da je danes najvažnejše vprašanje pobijanje marksističnega duha. Od izida te borbe je odvisno, ali bodo po vojni narodi svobodni, ali pa bodo ostali sužnji mednarodnega židovstva.

Hrvatsko Zemljepisno društvo ustanovljeno. V navzočnosti prosvetnega ministra dr. Makaneča je bilo v Zagrebu ustanovljeno hrvaško Zemljepisno društvo, ki bo načrtno združilo delo vseh hrvaških geografov. Za predsednika je bil izvoljen F. Lukas, za stalnega tajnika pa prof. Peršić. Za osnovo kartografske zbirke je general štanec društvu poklonil 53 specialnih hrvaških državnih ozemlj.

Nov intendant osješkega gledališča. Kakor smo že poročali, je bil prejšnji intendant osješkega gledališča Tanhofer imenovan za ravnatelja drame v Zagrebu, njegovo mesto pa je prevzel dosednji ravnatelj opere v Osijeku Ivan Stajcer.

Dunajski baletni zbor v Zagrebu. Pretekli četrtek je prisel v Zg. del ce bja baletnega zbor dunajske državne opere. V soboto in nedeljo so vprizorili v gledališču baletni večer. Dunajski balet je bil od predstavnikov hrvaškega gledališča kakor tudi od občinstva prisrčno sprejet.

Sprememba ur zatemnitve
Od dne 6. decembra t. l. dalje je čas zatemnitve od 17. do 6.30 ure

Beležnica

KOLENDAR

Nedelja, 5. decembra: Saba.
Ponedeljek, 6. decembra: Nikolaj.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Tovarišica v polju
Kino Sloga: Peterček
Kino Tilen: Sonce
Kino Moste: Pozna ljubezen.

IZJURNE LEKARNE

Nedelja: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramon, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Ponedeljek: Mr. Sušnik, Marjani trg 5, Deu-Klanjšček Dia, Cesta Arlele Rea 4, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo bo imel od sobote ob 20. do ponedeljka ob 8. zjutraj mestni višji zdravnik dr. Fran Ciber, Stefanova 7. Telefon 36-41.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 18. do 6. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 5. dec., ob 10: Sneguljčica. Prihod sv. Miklavža. Izven. — Ob 14: Sneguljčica. Prihod sv. Miklavža. Izven. — Ob 17: Sneguljčica. Prihod sv. Miklavža. Izven.

Ponedeljek, 6. dec., ob 16: Sneguljčica. Prihod sv. Miklavža. Izven. — Za vse predstave Sneguljčice veljajo cene od 22 lir navzdol.

Torek, 7. dec., ob 16.30: Cvetje v jeseni. Red Torek.

Sreda, 8. dec., ob 10: Sneguljčica. Prihod sv. Miklavža. Izven. Cene od 22 lir navzdol. — Ob 16.30: Potopljeni svet. Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Sneguljčica in prihod sv. Miklavža v Drami. Za vse te mladinske prireditve, ki bodo v bodočih dneh, se oddajajo Miklavževa darila vsak dan od 9.—12. in od 15.—17. ure v Drami. Opremljena morajo biti z imenom, priimkom in natančnim naslovom obdarovanca ter točno oznako dneva in ure, na kateri predstavi naj bodo oddana obdarovanja. Zaradi izrednega števila otrok in dolžine predstave Miklavž posameznih otrok ne bo nagovarjal.

V četrtek 9. t. m. bo premiera Dickensove božične igre »Cvrček za počjo«. Dejanje se vrši v polpretekli dobi na Angliškem in kaže prisrčnost in konstruktivnost pravega rudniškega življenja. Igrali bodo: John — Cesar, Dotka, njegova žena — Šaričeva, Kaleb, lesorezec — J. Kovič, Berta, njegova slepa hči — V. Juvanova, Takleton — Skrbnišek M., Edward — Gregorin, Fieldingova — Rakarjeva, njena hči — Levarjeva. Režiser: C. Debevec.

Vstopnice za predstave »Sneguljčice in Miklavža«. Občinstvo opozarjamo, da so vstopnice za sedenje in lože sledečih barv: za nedeljo ob 10. uri — modre, za v nedeljo ob 14. uri — rdeče in za ob 17: — zelene, za ponedeljek ob 16. uri pa rožnate.

OPERA

Nedelja, 5. dec., ob 16: Boheme. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Ponedeljek, 6. dec.: Zapito.

Torek, 7. dec., ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Sreda, 8. dec., ob 16: Traviata. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Četrtek, 9. dec., ob 15.30: Sneguročka. Red Prvi.

RADIO LJUBLJANA

NEDELJA, 5. DECEMBRA

8.30—9.00: Kadar kličo planinski rog. 9.00—10.00: Mala zakladnica. — Nemški rekli in navepi. 10.00—10.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 10.15—10.40: Orgelska glasba in veliko predavanje. 11.30—12.00: Slovenska ljudska odzoda. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.00: Koncert za razvedrilo. 14.00—14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.00: Pozdravi iz domovine. Igra Ralijski orkester, vodi dirigent Drago Mario Šijanec. Sodeluje Komorni zbor. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.30: Kmet pošlaj! 17.30—18.00: Otroška ura: Otroka sanjata o Miklavžu. 19.—19.30: Mojster pesmi Franz Schubert. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. Napovedi sporeda za naslednji dan. 19.45—20.00: Ma'sa medira. 20.00—20.10: Poročila v nemščini. 20.10—21.40: Veselite se življenja. 21.40—22.00: Prenos vojaške odjaje iz Beograda. 22.00—22.10: Poročila v nemščini. 22.10—22.30: Glasba za lahko noč.

BODITE USMILJENI IN USMILJENJE BOSTE DOSEGLI!

Genoveva Fox:

DEKLE Z MEJE

Roman

»Misliš, Peter, da se bova še kdaj videla?«
»Če mislim? Ne. Vem.«
»Ustnice so se mu stisnile v ozko črto.«
»Vrnem se, da, Bela. Tole tukaj bo zmerom moj dom.«

Zavihtl je reko in pokazal na okrog. Ta gib je objemal vse: hišo in skednje spodaj v globeli temne smreke na Volčjem hribu, senožeti in jase na onem pobočju, leskečoč se trak reke, ki se je svetilkala skozi rdeče in zelato listje dreves, in zadaj, tam sinje gore.

»A jaz sem mislila... slišala sem... oče je pravil... da odhaja daleč proč... tja v državo New York ali morda celo v Ohio.«

»Najprej pojdemo k stricu Enohu v Troy, prihajajo pomlad pa mogoče res krenemo tja noter v Ohio. A jaz, Bela, se ne vrnem, večkrat, ne samo enkrat... in nazadnje pridem za zmerom. Bli so trenutki, ko nisem mislil na take reči in sem menil, da Covingtona ne bom več videl, dokler bom živ — toda zdaj je vse, vse drugače.«

To in še neskončno več sta si imela povedati, ko že leto dni skoraj nista bila go-

vorila. Sonce se je nagibalo na Volčji hrib, onadva pa sta še vedno sedela za rdečim sumahovim grmovjem in se pomenkovala. Mahoma pa je Peter zadržal dol proti Allenovi hiši in hlastno poskočil:

»Domov moram!«

Obstal je na dolgih nogah in z viška zastrel na Izabelo, kakor da bi bil slikar in bi jo hotel narisati. Ko je tako sedela, z rokami onemoglo ležečimi na kolenih, v obleki iz domače preje, na preprogi, iz zlatega listja.

»Tudi meni se mudi,« je rekla kakor sama pri sebi in vstala.

Toda velike naglice ni bilo opaziti ne pri njem ne pri nji. Pogledovala sta drug drugega in drug mimo drugega. Ona se je mehanično sklonila, utrgala eničanov cvet in jela »žirati list za listom. Peter ji je takisto počasi vzel cvetko iz roke in jo vtaknil v gumbnico svoje volnene srajce. Pri tem je hotel nekaj reči, a se je premislil. Nazadnje je zbral pogum in hriplavo izdaval: »Z Bogom!« in skočil na ono stran grebena.

»Tistole tam v časopisnem papirju je zetele!« je še zaklical čez ramo ter utonil v grmovje na bregu.

Čez nekaj časa ga je zagledala med rumenim listjem ob robu gozda, nato se je pogreznil v reber, ki je vodil z Volčjega hriba na onstranske senožeti in nazadnje je bil samo še temna postavica, ki je

čez porumenele travnike hitela proti tihl hiši v globini.

V njeni zmedeni glavi se je oglašala misel, da ne pomeni nič dobrega, če gledaš kom tako dolgo, da ti izgine izpred oči. Tak se navadno nikoli več ne vrne. Naglo je obrnil oči drugam.

Pred njo

BODITE USMILJENI IN USMILJENJE BOSTE DOSEGLI!

NAPRODAJ:
elektronska lesena bara-
na, radio aparat, Nusska
12. 2229-6

DAMSKI PLAG:
nov, staro blago, na srečilo
poslavo, naslov v o. odd.
Jutra, 2229-6

NEPREKLOPLJIV PLAC:
v bližini kolumbo, malo
rabljen, primerno za no-
ne čuvaje, progovne dila-
te, ugodno prodam.
Naslov v o. odd. Jutra,
2229-6

STEKLENICE:
različne, prodam. Ponudbe
na o. odd. Jutra pod
»Steklenice«, 2229-6

SALONSKO OPRAVO:
mitro, zofa in dva fotelja,
prodam. Naslov v o. odd.
Jutra, 2229-6

SIVALNI STROJ:
nov, ženski in krojaški, pro-
dam. Siska, Gasilica 10.
2199-4-6

Kupim:
HARMONIKO
za zasedanje in damsko
kolo, kupim. Ponudbe
na o. odd. Jutra pod
»Kupim«, 2198-7

VOZILCE ZA PUNKO:
(tudi), dobro ohranjen,
kupim. Naslov v o. odd.
Jutra, 2197-9

KOZE ZA KRZNO:
od domačih in divjih
šivali, kakor tudi boljše
krzno, krznen plašč,
jopiče, lišjeje boe itd.,
dobro ohranjen, kupu-
je krzno. Rot - J-317-M

MEŠTNI TRG:
STEKLENICE
razne vrste, kupim. Dobre
plačamo! Na Vaso želo lu-
je v zavazemo na zonu, B. Gu-
stin, Vojkova tr. 8, 2.

PISALNI STROJ:
dobro ohranjen, kupim. Pe-
ligrino Kolodvorska ul. 3,
222-7

PAZNE SKATLE:
od Mima mika, kupim. Ku-
pujem B. Guštin, Vodni
kot trg 2, J-324-M

STARE URE:
zapeljane in žepne, samo
v dobrem stanju, kupi
Janko Jazbec, urarski
majster, Miklošičeva ce-
sta 12, J-M-328-7

LJUBLJANSKI ZVON:
tudi posamezne letnice
ozroma mesečnice, kupi-
m. Ponudbe na o. odd.
Jutra pod »Ljub.
Zvon«, 2206-7

ZNAMKE:
tudi posamezne partije, ku-
pim. Ponudbe na o. odd.
Jutra pod »Znamke«, 2208-4

MAČJE KOZE:
zimske kupuje krzno-
svo Rot, Mestni trg,
J-341-7

VSE STEKLENICE:
stalno kupuje in plača
najboljše skatle, kupi-
m. Sposvetstva 16, nasproti
Delavskega doma.

KAVČ:
tudi eno v omari za
na o. odd. Jutra pod
»Fotoparate«, 2178-7

ZNAMKE:
boljše, posamezne ali
zbirke, posebno Lichten-
stein in San Marino, ku-
pim. Ponudbe na o. odd.
Jutra pod »Fotoparate«, 2178-7

TEHNIČNE CASOPIJE:
iz strojne stroke, noveje,
kupim. Ponudbe na o. odd.
Jutra pod »Fotoparate«, 2178-7

RADIO KUPIM:
Pisane ponudbe z naved-
bo znamke in cene na
o. odd. Jutra pod »Do-
bro«, 2206-7

ZAPESITNO URO:
v dobrem stanju, boljša
znamka, kupim. Trigovina
Rot, Mestni trg 5, 2208-1

DRVA IN PREMOCI:
nujno kupim. Naslov v
o. odd. Jutra, 2208-7

STISKALNICO:
veliko, »Spindelprase«, ku-
pim. Ponudbe na o. odd.
Jutra pod »Stiskalnice«, 2208-7

BLAGAJNO:
registrirano, kupim. Rodet,
Tržiška 88, 2196-7

OMARO ZA OBLEKO:
dobro ohranjen, kupim.
Ponudbe na o. odd. Ju-
tra pod »Omara«, 2202-7

VEČJO PEC:
litoželčno, dobro ohranje-
no, kupim. Ponudbe na
o. odd. Jutra pod »Do-
bro«, 2188-7

SIV PUPILN:
ali svilo za moško srajco
kupim. Ponudbe na o. odd.
Jutra pod »Siv pupiln«, 2188-7

OTROSKE SNEZKE:
št. 27, po možnosti bele,
kupim. Ponudbe: Pavlova,
Škrlatova 6, 2183-7

APARAT ZA MASAZO:
»Vibrotor«, električni, ku-
pim. Ponudbe na o. odd.
Jutra pod »Vibrotor 4«, 2192-7

RADIOAPARAT:
dobre znamke, kupim. Po-
nadbe na o. odd. Jutra
pod »Dobro plačilo«, 2193-7

KUPIMO:
opremo za pisarniške sobe,
klavir ali pianino, pisalni
stroj in klubsko garnituro.
Ponudbe na o. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranje-
no«, 2212-7

SEDLARSKI SIVALNI:
strel, moško kolo, nizko,
kompresor za pnevmatiko,
vse novo ali dobro ohran-
jeno, kupim. Ponudbe na
o. odd. Jutra pod »Sedla-
rske znamke«, 2211-7

KAUC:
za dve osebi, dobro ohran-
jeno, kupim. Ponudbe na
o. odd. Jutra pod »Kau-
ce«, 2210-7

SKOBNILN:
mizarski, popolnoma nov,
ugodno, kupim. Rodet,
Zore, Gledališka ul. 12,
22201-7

KOVANCE:
srebrne, in druge dragoc-
nostne starinske vrednosti,
kupim. Takojšnja go-
tovina, Rudolf Zore, Gleda-
liška ulica 12, 22200-7

V KOMIS. PRODAJO:
»Vibrotor«, električni, u-
metni, antikviteti, pred-
metne, predmetne, »Venu-
je«, Bala, Bala, 2223-7

SKORNJE:
št. 43, 44, dobro ohranje-
no, kupim. Ponudbe na
o. odd. Jutra pod »Kor-
nje«, 2224-7

DRSALKE:
šekene, v dobrem stanju za
na o. odd. Jutra, 2229-6

DRSKE:
rabljene, toda še dobre in
zdrave, kupim. Inž. Pre-
zelj, Wolfova 3, 22198-7

KORENJE, REPO:
nepremočljiv, malo
rabljen, primerno za no-
ne čuvaje, progovne dila-
te, ugodno prodam.
Naslov v o. odd. Jutra,
2229-6

KNJIGE:
znanstvene, tehnične, me-
dicinske in lepe, noveje,
kupim. Kupim. Kleim-
mayr in Bamber, Miklo-
šičeva 16, 22140-7

OTROSKE SNEZKE:
ali skornje, št. 24, kupim.
Božič Jernej, Ciri Metodova
37-A, 22195-7

STARE SREBRNE:
predmete in različne srebrne
kovance, kupim. Plačam od-
govor, Naslov v o. odd. Ju-
tra, 22195-7

ZELEZNE POSTELJE:
neizolirane, z mrežami, do-
bro ohranjene, se takoj ku-
pijo. Ponudbe na o. odd. Ju-
tra pod »Zelezne postelje«, 22195-7

MOSKE OBLEKE:
stare čevlje, perilo, pohisto
lila, stalno kupuje. Drama
Aljožica, Ljubljana, 22198-7

KUPIMO:
stare čevlje, gumne, game za
motorna kolesa in avtomobile,
Merkur, Poljarska 6, 22198-7

KUPIMO:
elektrone, vialne stroje,
je, erije za melnisko, klju-
čavilnice ter pisalni stroj,
Merkur, Poljarska 6, 22198-7

SIVALNI STROJ:
kupim do 5000 lir. Naslov v
o. odd. Jutra pod »Dobro«, 22198-7

SNEZKE:
za tričetne otroke kupim
ozroma zamenjam za ško-
le, primerno za 4, 5
in 6 letnega otroka, Kopčar,
Sv. Petra nasip 33, 22211-7

2 SREBRNI LISICI:
lepi, po možnosti novi,
kupim. Naslov v o. odd. Ju-
tra, 22211-7

GOJZERJE:
ali močne visoke čevlje št.
46 kupim takoj. Ponudbe na
o. odd. Jutra pod »Go-
zjerje«, 22211-7

SPODNJI DEL:
Sivinega stroja kupim.
Triumf, Miklošičeva 12,
22236-7

ELEKTRONKO AKZ:
kupim. Ročica dolina, ce-
sta 11, št. 18, 22239-7

STEDILNIK:
desni, za vialiti, ali dobro
ohranjen, kupim. Dolenec,
Bavarska steza 6, 22367-7

KUPIMO:
Das grosse Weltgeschchen,
zv. I., in tudi ostale. Po-
nadbe na o. odd. Jutra
pod »Kupim«, 22367-7

RADIO-APARAT:
kupim. Ponudbe na o. odd.
Jutra pod »Radio-
aparate«, 22257-7

FOTO-APARATE:
in posamezne dele ter silne
režimne kupuje Fotopar-
te, 15, 22257-7

ANILIN, NITROBENZOL:
K Mn O, N, H, O, H, O,
H, O, H, O, H, O, H, O,
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

PRODAJALCI:
kupim. Inž. M. R. R.
Prule 19 I, 22245-7

SREDISCE — POSTA:
Prodaj dvostanovanjsko hi-
šo z vsemi prilikami, do-
voriščje na dvema lokali-
stima. Cena ugodna. Po-
nita: Jančar, Sv. Petra 27,
22027-20

NA NAJPROMETNEJŠI:
točki v bližini pošte po-
dalo do daljše dobe, na
in reprezentančni lokal,
Pojasnica: Jančar, Sv. Pe-
tra cesta 27, 22026-20

REALITETNA PISARNA:
Habibin Miro, Čaletova 1,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo v vseh delih mesta.
Parcela v izmeri cca 500 m²,
dobite že za cca 45.000 lir.
Lepa industrijska parcel,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

NOVEJŠO HIŠO:
in 9000 m² zemljišča pro-
dam. Ponudbe na o. odd. Ju-
tra pod »Novo hišo«, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-
šo, 22026-20

PARCELO:
720 m², pod Ročnikom,
prodaj dvostanovanjsko hi-